moꝛtuus. Et herodias male tractata fuit. quia ſi-
milit̃ miſſa in exiliū cum viro ſuo. vl' ſm̃ quoſdā
qꝛ fuit ſubito moꝛtua. Cum em̄ vt q̄dam aiūt ca-
put ſancti iohis baptiſte i manu teneret. ⁊ ei inſul
taret. diuino iudicio i eius faciem ſufflauit. ⁊ illa
ſubito moꝛtua coꝛruit. Filia eius male tractata.
qꝛ fuit i aquis ſuffocata. cum em̄ ſuꝑ glacie͂ ludē-
do diſcurreret ſubito ſub pedibꝰ fregit. ⁊ illa i aq̄s
miſerabilit̃ ſuffocat̃. Iudei fuerūt male tractati a
tito ⁊ veſpaſiano captiui moꝛtui ⁊ diſpſi. ⁊ trigi-
ta pro denario vendíti. Julianꝰ apoſtata fuit ma
le tractatꝰ. quia celeſti plaga fuit ꝑcuſſus ab hoſti
bus excoꝛiatꝰ. de coꝛio ſcabellū regi ꝑſarum fuit
fabꝛicatū. Cuius aūt beatꝰ iohes fuit male tracta
tus in vita. i moꝛte ⁊ poſt moꝛtē. tn̄ deus eū in tri-
plici ſtatu venerabilit̃ tractauit. ¶ Pꝛimo in
eius vita. qꝛ habuit vitam ſpūalem. angelicā ⁊ di-
uinam. Spūalem q̄dem vitam habuit. qꝛ non cu-
rauit de cibo ⁊ potu coꝛpali. qꝛ paſcebat̃ cibo inui-
ſibili ad inſtar angeli. q̄ dixit Thob. xij. Etenī cū
eſſem vobiſcū per volūtatem dei. videbar q̄dē vo-
biſcū māducare ⁊ bibere. ſꝫ ego inuiſibili cibo ⁊ po-
tu vtoꝛ. Nec de oꝛnatu veſtimentoꝝ. q̄ veſtitꝰ erat
oꝛnamēto v̓tutū. nec de domicilio cuiꝰ mens de-
moꝛabat̃ in celo. Habuit vitā celeſtem. qꝛ in ter-
ris degebat. ſꝫ tn̄ in celeſtibꝰ myſterijs nutriebat̃.
Nā celos apertos vidit. vocem pr̄is audiuit. ſpm̄
ſcm̄ i ſpecie colūbe inſpexit. filij diuinitatē agno-
uit. Habuit vitā angelicam. qꝛ purgauit culpam
ex eo ꝙ erat lucerna ardens. Illūinabat q̄ntū ad
ſapientiā. ex eo ꝙ erat lucēs lucerna. Pꝛoficiebat
q̄ntū ad v̓tutem ⁊ grām Luc. j. Vt ꝯuertat patꝝ
coꝛda ad filios parare dn̄o plebem perfectā. Ha
buit vitā diuinā. qꝛ non viuebat amoꝛe domeſti-
co. ex eo ꝙ oēs ꝑentes reliq̄rat ⁊ in deſerto habita
bat. nec amoꝛe mūdano. qꝛ carnem ſuā mirabilit̃
cruciabat. Sed viuebat amoꝛe diuino. qꝛ totum
amoꝛem ſuū in deum poſuerat. vnde poterat dice
re cū apoſtolo. Viuo ego. iā non ego. ſed viuit in
me xp̄s. ¶ Secūdo d̄s bene diſpoſuit de ipo i moꝛ
te. qꝛ moꝛtem habuit p̄cioſam. ps. cxv Pꝛecioſa i
conſpectu dn̄i moꝛs ſctōꝝum eius. Fuit em̄ moꝛs
eiꝰ precioſa i conſpectu dei. qꝛ pro iuſticia moꝛtē
ſuſtinuit Eccl̄i. iiij. Pro iuſticia agoniſare pro ani
ma tua. ⁊ vſqꝫ ad moꝛtem certa ꝓ iuſticia. Reſpe-
ctu ſui. qꝛ precio ſui ſanguinis regnū celoꝝ acqui
ſiuit Math. xj. Regnū celoꝝ vim patit̃. ⁊ violen
ti rapiūt illud. Reſpectu celi. qꝛ pꝛimus in tēpoꝛe
grē p̄cio ſue moꝛtis illud ꝓmeruit. Reſpctū lym
bi. qꝛ ſanctis patribꝰ qui ibi erāt precioſum nūciū
appoꝛtauit. Reſpectu mūdi. qꝛ eius moꝛtem pre
cioſam venerabiliter colit. ¶ Tertio bene tracta-
uit eū poſt moꝛtē. Ipe em̄ fuit pr̄iarcha. ꝓpheta.
ap̄ls. i. a deo miſſus. angelꝰ. i. dei nūciꝰ. Malach.
iij. Ecce ego mitto angelū meū. Idcirco nūc poſt
moꝛtem hꝫ meritū in ſocietate pr̄iarcharū. in tur
ba ꝓphetaꝝ. in choꝛo ap̄loꝝ. in oꝛdinibꝰ angeloꝝ
inter roſas martyrū. inter violas confeſſoꝝ. inter
lylia virginū collaudat dominū in ſecula ſeculoꝝ
Item ſicut btūs iohānes male tractatꝰ eſt in vita
in moꝛte ⁊ poſt moꝛtem. ſic ꝓmeruit nobis p̄ſoci
nari ⁊ ſuccurrere in vita. in moꝛte ⁊ poſt moꝛtem.

Pꝛio in vita hꝫ ſuccurrere vt refert exēplū paulꝰ
hyſtoꝛiographꝰ lūbardoꝝ. theodoſia regina in lū
bardia iuxta mediolanū eccl'iam i honoꝛe ſcti ioā
nis baptiſte ꝯſtruxit ⁊ illam dotauit ⁊ d̄o dicauit.
Pcedēte tp̄e ꝯſtātinus impatoꝛ volēs italiā a lum
bardis eripe ⁊ a quodā ſctō viro qui ſpm̄ ꝓphetie
habuit de exitu belli q̄ſiuit. Qui nocte oꝛoni va-
cans. mane r̄ndit dicēs. Ex quo regina eccl'iam ſā
cto ioāni ꝯſtruxit. ⁊ ipe pro lūbardis ꝯtinue inter
cedit. iō ſupari non pn̄t. veniet tn̄ tp̄s quo locus il
le deſpiciet̃. ⁊ tūc ſupabūtur ꝓpter ppl'i pc̄m̄. q̄d
tp̄e Karoli fuit impletū. ⁊ ſic ſuccurrit i vita. ¶
Itē ſctūs iohes ſuccurrit i moꝛte. Refert Gre-
goꝛius i dyalogo Vir mḡne v̓tutis noīe ſanctulꝰ
cum q̄ndam dyaconū a lūbardis captū in ſua cu-
ſtodia tali ꝯditōne recepiſſꝫ. vt ſi fugeret ipe ipſe ꝓ eo
ſniam capitalē ſubiret. coegit p̄dictꝰ ſanctulꝰ ipm
dyaconū vt fugeret ⁊ ſe liberaret. quapꝛopt̃ ſactu-
lus ad decollandū ducitur. ⁊ ad hoc foꝛtiſſimū ſpi
culatoꝛē elegit. de quo dubium nō erat quin vno
ictu caput abſcinderet. extenſoqꝫ collo cum carni
fex foꝛti ictu brachium cum enſe in altum eleuaſ
ſet. ille ꝯtinuo ait. Sancte iohes ſuſcipe hūc ictū
ſtatim brachiū ꝑcuſſoꝛis aruit. ⁊ erecto gladio in-
flexibile ꝑmanſit. ⁊ preſtito iuramēto ꝙ de cetero
nullum xp̄ianum decollaret. tūc vir dei ꝓ eo oꝛa
uit ⁊ brachium ſtatim depoſuit. ⁊ ſic ſuccurrebat i
moꝛte. ¶ Item hꝫ ſuccurrere poſt moꝛtē. vt refert
idem paulus. Cum q̄dam rex lūbardoꝝ cū ma-
gno apparatu fuit ſepultus iuxta eccl'iam. q̄dam
ex auaricia nocte ſepulchꝝ apuit ⁊ clenodia rece-
pit. cui appuit ſanctus iohes dicens. quia auſus
fuiſti eccl'iam meā ingredi. ⁊ mihi cōmiſſum tan-
gere ⁊ ſpoliare. amplius ingreſſum hr̄e non vale-
bis. Et factum ē quotiens ille eccl'iam ingredi vo
luit. totiens retroꝛſum retruſus ⁊ repulſum paſ-
ſus quouſqꝫ ſubtracta reſtituit. Et ſic exhibuit ſe
auxiliatoꝛē illius ſepulti poſt moꝛtē.

¶ De natiuitate btē Marie virginis.

¶ Sermo. cxxj.

Ego mater pulcre di-
lectōnis. timoꝛis. agnitōis. ⁊ ſancte ſpei
Eccl'i. xxiiij. ¶ Videmꝰ ꝙ res vix
eſt tam difficil' quā nō tentat ꝑficere mr̄nus amoꝛ
Exēplum videmꝰ in natura. Gallina cū ſit aīal i
firmū ⁊ debile ꝓ liberatōne ⁊ ꝯſeruatōne pulloꝝ
aggredit̃ foꝛtioꝛa ſe. vt miluos canes ⁊ aquilas.
Quāto feruētius btā virgo ⁊ mr̄ maria facit pro
filijs ſuis. i. fidelibꝰ. idcirco pctōꝛ om̄i ꝯſilioꝛ auxi
lio deſtitutꝰ refugiū habeat ad iſtā mr̄ē qꝛ hodie
nata ē nobis aduocata ⁊ mr̄. Bern̄. Tu mater rei.
tu mr̄ dei. tu mr̄ exulis. tu mr̄ iudicis. Ipa eſt que
ſe om̄i ſolicitudīe interponit ꝓ filijs ſuis erga foꝛ
tioꝛē ſe. i. deū. ita ꝙ pctōꝛ qui ex culpa meret̃ moꝛ
tē. ipa ſibi grām ⁊ miſcdīam ipetrat. ex filio ꝑditō
nis fieri glīe heredē. Aug. in li. retractationū. Ni
ſi ſpōte velim ſcio me nō poſſe perire p̄p pietate
marie. ipa eſt mr̄ figurata ꝑ rebeccam. Gen̄. xxvij
que etiā filio iacob impetrauit ius p̄mogeniti ob-
tinere. Vñ Bernardꝰ in ſmone. O pctōꝛ ſi ad ma
ieſtatē dei nō audes accedere nō liq̄fias q̄ſi cera a

facie ignis.ſ vade ad mrem miſcdie oñde ſibi tu-
orũ pctoꝝ vulnera.ꝛ ipa ꝓ te oñdet filio ſuo mrna
vbera.ꝛ filius oſtẽdet ꝓ te latus ꝛ vulnera prĩ.pr
non negabit filio poſtulãti.nec fili⁹ mrĩ interpel-
lanti.nec mr negabit pctõri flenti.qꝛ dicit Oroſi⁹
ſup cãtica.Quos nõ ſaluat dei iuſticia.ſaluat ma
rie miſcdia infinita.idcirco oẽs habeam⁹ ad eã re
curſum.qꝛ dicit Chriſ.Neminẽ repperi medicũ
qui ſe ſedulũ marie faceret ſeruũ.Rõnem allegat
Amb.Quia ſicut xps oim credẽtiũ eſt frater.ſcꝫ
maria oim fideliũ eſt mater.de q̃ thema.Ego ma
ter pulcre dilectõnis. N ¶ In vbis premiſſis i
nuitur quõ beata virgo ſit mr ſuper q̃tuoꝛ genera
hoim.Nam ſic vnus dꝛ prĩs filius naturalis.ſic
ihs xps.ꝛ multi filij adoptiui.ſic vn⁹ eſt fili⁹ ma-
rie naturał ſcꝫ ihs xps Luc.ij.Pepit filiũ ſuũ pri-
mogenitũ.ꝛ multi ſunt filij adoptiui marie ꝛ frẽs
xpi.ſicut oẽs electi.ad Heb.ij.Non ↄfundił nos
frẽs vocare.Mat.xxviij.Nũciate fribus meis vt
eãt in galyleam ibi me videbũt.Hos ergo filios
adoptiuos ei⁹ naturalis filius ſub noie iohis ma
tri ↄmẽdauit in cruce dicens.Mulier.ecce filius
tu⁹.ꝛ nobis eã in mrem.Ecce mr tua.Nam iohã
nes interpretał grẽ dei.Et ſic oẽs qui ſũt in grã itel
ligũtur ꝑ eũ ſcꝫ iohem.q.d.ꝓ eis interpello vt mr
cũ pater me⁹ exigente iuſticia velit eos dãnare.ꝓ
q̃bus nũc filius patił ꝛ morił ex miſcdia.Jõ dicit
ſe mrem.Prĩo fidelium pulcre diligẽtiũ.ibi.Ego
mr pulcre dilectõnis.Scdo deũ timentiũ.ibi.ꝛ ti
moris.Tertio deũ ↄgnoſcentiũ.ibi.ꝛ agnitõnis.
Quarto i eum ſperãtiũ.ibi.ꝛ ſancte ſpei.Dixi pri
mo.eſt mr pulcre diligentiũ.de q̃ dicit.Ego mał
pulcre dilectõnis.i.xpi filij dei.qui ſincere ꝛ ſine
omi merito nos dilexit Joh.xiij.Cũ dilexiſſꝫ ſuoſ
vſq̃ in finem dilexit eos.De hac dilectõe Joh.xv
Maioꝛẽ charitatẽ nemo hꝫ. O ¶ Item nõ ſolũ
mr.ſed filia ꝛ ſponſa.Filia ꝓpter digniſſimã crea
tionẽ.Mater ꝓpter mirabiliſſimã generatõnem.
Sponſa ꝓpter excellẽtiſſimã dilectõem.Primo
filia rõne creatõis.ipa eſt de qua Eccĩ.xxiiij.Ego
ex oꝛe altiſſimi prodij pmogenita ante oẽm crea-
turã.intellige nõ tpe ſ dignitate.nõ ſicut flos fru-
ctum tpe.ſ floꝛem fruct⁹ dignitate ꝛ vtilitate pcel
lit.Naꝫ ipa pre omi creatura pmogeniti obtinuit
dignitatẽ.Naꝫ i veteri teſtamẽto pmogenita pre
ceſſerũt i multis. P ¶ Prĩo loco.ꝛ ſic ipa.qꝛ ex
altata ſup oẽs choros angeloꝝ Eccĩ.xxiiij.Ego i
altiſſimis habito.Bern.Sicut nõ fuit i mũdo lo
cus digniꝛ vtero vginali vbi xps quieuit.ſic nec
i celo altioꝛ vbi mariã ſublimauit. ¶ Scdo pmo-
genita plus acceperũt pre alijs.ꝛ ſic ipſa nõ tm̃ eẽ
viuere ꝛ ſentire itelligere ꝛ ſpeculari trinitatem in
ſpeclo eternitatꝭ.ſed pter hec oia accepit maria af-
finitate ↄiugi.ſ.ↄcipe ꝛ pere.Prouerb.vlt.Mul-
te filie regum ↄgregauerũt diuitias.ſs tu ſola ſu-
pergreſſa es vniuerſas.Chriſ.i ſermõe de annũci
atõne.Nihil i gloꝛia oim pcedẽtiũ memoꝛia ꝛc.
¶ Tertio pmogenita acceperũt bñdictõem.ꝛ ſic
ipa Luc.j.Bñdicta tu i mulieribus.Jpa nõ rece-
pit bñdictõnem ſimplr pro ſe.ſ habet eã in alios
trãſfundere.vñ canit eccłia.Bñdicta tu filia a do-
mio.qꝛ per te fructũ vite cõicamus.O bñdicta et

ſup bñdicta.nam ꝑ tuã bñdictõem bñdicitur ois
creatura. ¶ Scdo dicił mater ꝓpter mirabiliſſi-
mã generatõem.qꝛ genuit deum ꝛ hoiem.vt dicit
Damaſ.Jdeo dꝛ theoteca.i.dei mr.ꝛ mr pulchre
dilectõis.i.ihu xpi.Orige.de illa mre dixit.Ma-
ter eius.cui⁹ꝰ digna digni.vnica vnici mr intactaꝛ
mr imaculata.mr plaſmatoꝛis.redẽptoꝛis.ꝛ ſal-
uatoꝛis nrĩ.Si igitur dꝫ eſſe mr tua.debes habe-
re pulcrã dilectõem. Q ¶ Nota aliq̃d dꝛ pulcrũ
triplr.ſcꝫ puritate.oꝛdiabilitate.ꝛ nobilitate.Pri
mo aliq̃d dꝛ pulcrũ puritate.qd eſt trãſparẽs i pu
ro ſubiecto.ꝛ ſic aĩa q̃ eſt pura ab omi macula dꝛ
pulcra.Si vero hꝫ maculã peccati.tũc turpis foꝛ
ma dꝛ.j.Coꝛ.v.Modicũ fermentũ totã maſſam
coꝛrumpit.i.vnũ pctm̃ polluit aiam Exo.xij.Ag-
nũ ſine macula debebãt offerre.i.ↄſciam puram.
ꝛ in Leuił.xxij.Si maculã habuerit nõ erit acce-
ptum deo. ¶ Scdo aliq̃d dꝛ pulchꝛum ex oꝛdina-
bilitate.qꝛ eſt bñ ꝓpoꝛcionatuꝫ.Sic ex oꝛdinato
affectu dilectõnis.cum hõ de ſua diligentia inſtũ
ſeruat oꝛdinẽ diligendi.Sanctus Tho.in.ij.ij.et
mgr in.iij.ſen.diſt.xxix.c.j.Oꝛdinauit ds i rebus
diligendis charitatẽ vt ſciamus q̃d prius q̃d po-
ſterius.q̃d magis q̃d minus.q̃d ꝓpter ſe q̃d pro-
pter aliud diligeł.ꝛ ſic maria Cañ.ij.Oꝛdinauit i
me charitatẽ ſcꝫ deum diligẽdo ſuper oia.nos in
deo.ꝛ ꝓximũ ꝓpter deum.Bern.vt ſit talis oꝛdi-
natio ꝙ charitate affectuali diligał plus deus q̃
ꝓxim⁹.ꝛ ꝙ deus ꝓximo ꝑponał.Bern.Duplex
eſt charitas.actuał.ꝛ affectualis.Actualis pferi i-
ferioꝛa ſupioꝛibus.ſ affectuał ecõuerſo. ¶ Tertio
aliq̃d dꝛ pulchꝛ nobilitate.ſ.obiecti vel materie.
vt imago q̃ ex auro ẽ foꝛmata pulcrioꝛ ẽ q̃ ex ter-
ra.Et ſic illa dilectio dꝛ pulcra q̃ ex nobili obiecto
habeł.vñ amoꝛ boni opis.boni hois melioꝛ eſt q̃
mali.celi plus q̃ terre.Dilectio aũt ad bonũ qd ẽ
deus oꝛdiata pulcerrima ẽ.maxime cũ diligił de⁹
ꝓpter ſe.taliter em̃ diligẽtes.ſ.ex puro ſubiecto oꝛ
dinato affectu nobili obiecto mereńł mariã eſſe
coꝝ mrem. ¶ Scdo ẽ mr habẽtiũ pulcꝝ timoꝛẽ.i.
pctõꝝ quoꝝ eſt timere deũ Eccs.vlt.Timebũt ex
celſa ꝛ foꝛmidabũt infima.ſ.pctõreſ.Jſte timoꝛ dꝫ
eẽ pulcer.i.deific⁹.nõ ſicut i his q̃ timẽt bonoꝝ tẽ
poraliũ amiſſiõem mẽtiẽtes ꝛ ꝓximũ decipiẽtes
Aliq̃ñ in pſecutõe ꝓpter tpalia fidẽ negãtes.quẽ
timoꝛẽ ꝓhibet dñs Matt.x.Nolite timere eos q̃
occidũt coꝛpus.Aliq̃ timẽt pniam ↄfeſſionẽ ꝛ ie-
iuniũ.de q̃b⁹ Job.vj.Qui timet pruinã cadet ſu
per eũ nix.i.q̃ timent pſentẽ penã ſuſtinebũt eter-
nã Job.xxiiij.Jbũt ab aq̃s niuiũ ad caloꝛẽ nimiũ
Hoc attendẽs auguſtin⁹ ait.Dñe hic ſeca.h vre.
in futuro pce.Bern.ſup illud Eccĩ.vij.Memoꝛa
re nouiſſima tua.Dicit.O hõ nouiſſima tua ſunt
moꝛs.iudicium.ꝛ gehẽna.ꝛ quid hoꝛribili⁹ moꝛ-
te.quid terribilius iudicio.quid penalius gehen-
na.q̃ hec meditał timoꝛem dei i coꝛ ducit.niſi eẽt
durioꝛ lapide. R ¶ Nam iſte timoꝛ dei dicitur
pulcer.qui dum ingredił opatur i nobis purita-
tem.Primo qꝛ expellit peccatum Eccĩ.j.Timoꝛ
domini expellit peccatũ.Prouerb.xvj.In timo-
re dñi omis homo declinat a malo.Secũdo ope-
ratur bonitatem.Eccliſiaſ.vij.Qui timet deum

nihil negligit. Tercio incitat nos ad faciendū dei
voluntatē. Eccli. ij. Qui timet deū inq̄rit q̄ bene-
placita ſunt ei. ꝛ ecōuerſo deꝰ facit voluntatē eoꝝ
ps. cxliiij. Voluntatē timentiū ſe faciet ꝛc. Idem
cxlvj. Bñplacitū eſt dño ſup timentes eū. Et illoꝝ
maria eſt mr̄ eripiens eos ab ira dei. vt figurat̄. j.
Reg. xxv. in abigail que liberauit nabal ſtultū ab
ira dauid. Cui dauid. Bñdicta tu ꝛ benedictū elo
quiū tuū q̄ ꝓhibuiſti me ne irem hodie ad effun
dendū ſanguinē. ꝛ vlciſcerer me manu mea. niſi i
occurſum veniſſes cito mihi nō remāſiſſet nabal
vſq; ad matutinū lucis. Ipſa igit̄ ē medica nr̄a ſa
nans vulnera. Eccli. xxiiij. Ego q̄ſi fluuiꝰ dorix ſa
nans. Eccli. xxxviij. Altiſſimꝰ de terra creauit me-
dicinā. ꝛ vir prudēs nō abhorrebit eā. Bern. Ne-
mo tam idoneus q̄ gladiū dñi abijciat. niſi ꝑ quā
ſumpſimꝰ dñi miſericordiā. multo ꝑfectius q̄ʒ abi
gail. Illa humanā. iſta diuinā. illa tp̄alē. iſta eter-
nalem. Idcirco canit eccl'ia. Recordare v̄go mat̄
dū ſteteris ꝛc. ¶ Tercio ipſa ē mr̄ habentiū
pulcrā agnitionē. Eſt em̄ triplex agnitio nobis ne
ceſſaria. Prima vt cognoſcamꝰ dei reuerētiā. Se
cunda noſtrā inſufficiētiā. Tercia matris clemen-
tiam. Prima parit dilectionē. ſcđa humilitatem.
tercia fiduciā. ¶ Primo neceſſariū ē vt cognoſca
mus dei reuerētiā. dicēdo illud ps. lxxvij. Quan-
ta audiuimꝰ ꝛ cognouimꝰ ea. ſcʒ in maieſtate ꝛ bo
nitate. Ex illa cognitōe cōſeq̄mur dilectionē. quia
quāto deū purius cognoſcimꝰ tanto feruētius eū
diligimꝰ. Augꝰ. Inuiſibilia amare poſſumꝰ. in-
cognita neq̄q̄ʒ. Idcirco ipſa ē tā ineffabilis boni-
tas. inexplicabilis dulcedo: vt nemo poſſet plena
rie app̄hendē. ſʒ q̄ʒtū noſcit̄. intātū diligit̄. Hiere.
ix. Non gloriet̄ ſapiens in ſapīa ſua. ſʒ in hoc glo-
rietur ſcire ꝛ noſſe me. ſcʒ deū. nec etiā fortis i for
titudine ſua. Bern. Scio neminē adultum poſſe
ſaluari ſine dei cognitōe. Et ſubdit. Quid ſi igno
ras deū. poterit ne eſſe ſpes ſalutis. nec em̄ poteſt
amare quē neſcis. aut hābē quē nō amaueris. q̄a
ſic de dei agnitōne dilectio. ſic de ignorātia deſpe
ratio. qđ ſic declarat Bern. Aliquis in ſe reuerſus
diſplicens ſibi in omībus malis q̄ fecit. ſi ignorat
q̄ʒ bonus ē deus ꝛ miſericors ad ignoſcendū. nū-
quid nō ſua carnalis cogitatio arguet eū. Et dicit
q̄d facis. vitā iſtā vis ꝑdere ꝛ pctā tua ſunt maxia
neq̄q̄ʒ ſufficis ſatiſfacē. ꝛ ſic deſperās reſilijt miſer
ignorās q̄ʒ facile oīpotētia dei iſta reſoluit. ¶ Se
cundo cognoſcamꝰ noſtrā inſufficientiā. ij. Chor.
iij. Non ſufficiētes ſumꝰ ꝛc. Illa parit humilitatē
quia quāto verius nos cognoſcimꝰ. tanto lucidiꝰ
introrſum ingredimur. ꝛ tanto ampliꝰ pctā ꝛ ma-
la noſtra videmꝰ ex q̄bus hūiliemur. Dicit nāq;
Boetius. Nemo tā cōplete felicitatis eſt q̄ nō ex
aliq̄ parte ſui ſtratus aliq̄ñ rixet̄. Ezech. viij. In-
gredere ꝛ adhuc videbis abhominatōes maiores
Bern. Tu q̄cunq; es etiā ſi ſctūs es ſi te ad lumē
veritatis intus in aīa ſine diſſimulatōe inſpicias.
non dubito quin humilieris in oculis tuis. Et ſi-
cut ex cognitōne dei dilectio. ſic ex cognitōne no
ſtra humilitas generat̄. Bern. Meliꝰ eſt noſſe ſe-
ipſum q̄ʒ curſum ſiderū. q2 illa inflat. iſta hūiliat.
¶ Tercio cognoſcamꝰ matris clementiā. ꝛ ſic ori
tur fiducia. vt qui in nobis fiduciā nō habemꝰ. q2
ꝓpter reuerentiā dei faciē noſtrā leuare nō aude-
mus. eo q2 pctōres ſumꝰ. ꝛ ꝓpter noſtrā inſufficiē-
tiam ꝛ miſeriā erubeſcimꝰ dei offenſaʒ. Cognoſca
mus igit̄ matris clemētiā ſperantes nos recipe in
grām. Ipſa em̄ nos oēs vocat. Eccli. xxiiij. Veni
te ad me oēs q̄ concupiſcitis me. Ipſa eſt ciuitas
refugij figurata. Deut. xix. Tres ciuitates ſepara
bis tibi in medio terre ſternens diligent̄ viā. vt ha
beat ꝓfugus quo fugiat. ſcʒ ad ꝓtectioneʒ. ſic nos
ad virginē mariā. ad Heb. iiij. Adeamus cū fidu
cia ad thronū grē eius. qđ docet Bern. Si es in an
guſtijs. in rerū dubijs. ſi in neceſſitatibꝰ mariā co
gita. mariā inuoca. ipſa tenente te nō corruis. ipſa
te ꝓtegente ſecurus es. Hylarius ſup Matheū.
Quātūcunq; quis obnoxius fuerit pctō. ſi marie
deuotꝰ exiſtit nūq̄ʒ in eternū peribit. ¶ Quar
to ipſa eſt mater in eā ſperantiū. ꝛ innuit̄ cū dicit̄.
ſctē ſpei. Q̄ʒ ſanctā ſpem ipſa habuit. Primo ad
verba angeli ꝛ ꝓphetaꝝ. ſperans nō euacuari dei
ꝓmiſſione. Et ſic nos eā ſperando ſeq̄ debemꝰ ad
dei ꝓmiſſa. ſcʒ regni dei ꝯſecutionē obtinendā. de
quo Luc. xij. Nolite timere puſillus grex. placuit
prī meo vobis dare regnū. Math. vj. Primū q̄ri
te regnū dei ꝛ oīa adijcient̄ vobis. Scđo ſperauit
ſanctā reſurrectionē poſt triduū. ꝛ ſic nos ſperare
debemꝰ glorioſam reſurrectionē poſt pn̄iam con
feſſionis. cōtritionis. ꝛ ſatiſfactōis. ps. lxj. Spera-
te in eo oīs ꝯgregatio ppl'i. effundite corā illo cor-
da veſtra. deus adiutor nr̄ in tribulationibꝰ. Ter-
cio poſt reſurrectionē ꝛ aſcēſionē ſperabat ſancti
ſpūs miſſionē. Act. j. Erāt oēs ꝑſeuerātes in oſ͛oe
ſcʒ maria cū diſcipul' expectātes grāʒ ſpūſſcti. Et
ſic nos ſperare debemus grām ꝛ gloriā a dño deo
nr̄o. ſi debet eſſe mater noſtra. ps. lxxxiij. Gratiaʒ
ꝛ gloriam dabit dominus. Si gratiam ꝛ gloriam
impetrare voluerimꝰ tūc ſpes nr̄a debet eſſe ſctā. q2
dr̄. ꝛ ſctē ſpei. j. Joh. iij. Qui hʒ ſpem in eo ſancti-
ficat ſeipm̄. ¶ Itē tria ſunt q̄ ſpem noſtrā ſan
ctificant. ¶ Primū ē vt a pctīs ceſſemꝰ. q2 fruſtra
ſperat q̄ eū ꝓuocat i quē ſperat. Sap. v. Spes im
pij q̄ſi lanugo q̄ a vento diſpgitur. Iſo. j. Joh. iij
Si cor noſtrū nos nō rep̄henderit fiduciā habea
mus. Sap. xvij. Timida nequicia dat teſtimoniū
cōdēnationi. Et Job. viij. Spes impioꝝ peribit.
¶ Scđm vt bonuʒ operemur. ps. xxxvj. Spera in
dño ꝛ fac bonitatē. Mgr̄ in. iij. diſ. xvj. Spes eſt
certa expectatio future btitudinis ex grā dei ꝛ me
ritis p̄cedentibꝰ ꝓueniens. ¶ Terciuʒ vt ſpem in
ipſam matrē ponamus. eā pre oībus honorando
nō de ꝓprijs viribꝰ nec alienis niſi xp̄i. deniq; ma
rie. Bern. Si queris grām quere per mariā. quic-
quid offerre paras marie cōmendes. ipſa hodie
nata eſt nobis mater gratie. Vnde canit eccleſia.
Salue regina miſericordie. ꝛ ſpes noſtra ſalue. Il
la ſpes eſt nobis hodie orta. De quo Auguſtinus
in ſermone hodierno. Adeſt dies ſacratiſſima. di-
es celeberrima. in q̄ virgo maria ſup oēs mulieēs
benedicta generoſa ſua natiuitate mundū conſo-
latur vniuerſum. Hodie egredit̄ virga de radi-
ce yeſſe. hodie flos campi ꝓductus ē. de quo pro-
ceſſit liliū conuallīū. hodie nata eſt roſa de ſpinis.

hodie nata eſt ꝑ quā maledictio mutat̄ in benedi
ctionē. hodie nata eſt mediatrix ⁊ aduocatrix nr̄a
Sap. vij. Venerunt mihi oīa bona pariter cū illa
Jdeo canit eccl̄ia. Natiuitas tua dei genitrix vir
go ⁊c̄. Hec dies gaudioſa v̄ginis aliquo tp̄e fide
libus latuit. Contigit igit̄ vt refert Iohānes beleth
vt quidā vir ſctūs ſedulo ↄtēplationi inſiſtens ſin
gulis annis. vj. ydus ſeptēbris in oꝛone poſitꝰ io
cundiſſimā angeloꝝ ſolennitatez audiret. Cumq̄
ſibi deuotiſſime reuelari petijt cur quolibet anno
die illa ⁊ nō alia hoc audiret. Demū recepit reſpō
ſum ꝙ virgo glorioſa maria tali die fuit nata. ⁊ vt
reuelaret filijs eccleſie vt cōcordes eſſent in nati
uitatis ſolēnitate. Cumq̄ hoc ſummo pontifici et
alijs intimaſſet. illi ſcrutantes ſcripturas inſiſten
tes ieiunijs ⁊ oꝛonibꝰ. ⁊ antiq̄tatū teſtimonijs ve
ritatē cōperierūt. ⁊ iſtū diē venerabilē ſtatuerunt
ſed octauā olim nō celebrabāt. ſ3 dn̄s Innocentiꝰ
q̄rtus inſtituit. Cuiꝰ cauſa fuit hec. Gregorio no
no ſublato Romani oēs cardinales in cōclaui cō
cluſerūt vt citius eccleſie ꝓuideret̄ pontifex. ſ3 cū
ꝑ plures dies cōcordari nō poſſent. ⁊ ipſi a roma
nis multis moleſtijs afflicti. vouerunt regine celi
ꝙ ſi eiꝰ meritis ↄcordarēt. octāꝰ natiuitatꝭ diu ne
glectas celebrare vellent. ⁊ factū ē. Sicq̄ in dn̄m
celeſtinū ↄuenerūt. ⁊ q2 celeſtinꝰ modico tp̄e ſup
uixit iplere nō potuit. ſ3 ꝑ Innocētiū inſtituerūt.

¶ Sermo. cxxij. ¶ Ad idem.

Fecit ſibi rex ſalomon

f thronū de ebore grandē ⁊ veſtiuit eū au
ro fuluo nimis. qui habebat ſex gradꝰ.
⁊ ſummitas throni rotūda in p̄te poſteriori. ⁊ due
manꝰ tenētes ſedile. ⁊ duo leones ſtabāt iuxta ſin
gulas manꝰ. ⁊ duodecim leunculi ſtantes ſup ſex
gradus hincinde. Et nō eſt factū tale opus in vni
uerſis regnis. iij. Reg. x. Loco thematis dr̄ rōnes
celebritatis feſti huiꝰ. Fecit ſibi rex ſalemon. In
troductio. Cōſuetudo ē eīm pictoꝝ illuminatoꝝ ⁊
architectoꝝ p̄us p̄figurare res q̄s faciūt. ſm̄ illud
Exo. xxv. Vn̄ dn̄s p̄figurauit tabernaculum ſan
ctuarij. ⁊ dixit moyſi. inſpice ⁊ fac ſm̄ exēplar qđ
tibi in monte monſtratū ē. Sic et̄na ſap̄ia dei filiꝰ
volens ſibi edificare tabernaculū. videlicet vterū
virgineū. p̄us illud p̄figurauit in throno ſalemo
nis. ⁊ hoc ē qđ dicit thema. Fecit ſibi rex ſalemon
⁊c̄. Circa qđ videnda ſunt duo p̄ncipal̄r. Primo
q̄liter ꝑ thronū v̄go glorioſa ſignificat̄. Scđo q̄li
ter in verbis thematis ipſa multipl̄r cōmendat̄.
¶ Circa p̄mū ſciendū ꝙ ꝓpter nouē ſimilitudi
nes maria dr̄ thronꝰ. ¶ Primo. q2 thronus ꝓprie
ſedes regia ē. ſic ipſa cōcepit ⁊ peperit regē. ⁊ non
regē ſimplicē ſed regē regū. Apoc. xix. Hoc nulli
matri eſt cōceſſum vnq̄. oēs eīm generāt p̄ncipes
⁊ alios nobiles. ſ3 nullus generat̄ rex. ſ3 opoꝛtet ꝙ
in regē coꝛonet̄. In huiꝰ figurā Math. ij. Vn̄ tres
reges volebant munera offerre veniētes hieruſa
lem dixerūt. Vbi ē q̄ natus ē rex. ecce dicūt natꝰ eſt
rex. Vn̄ ſpūſſanctꝰ Cañ. iij. hortat̄ fideles aīas ad
h̄ ſpectaculū dicēs. Egredimi filie ſyon videre re
gem ſalemonē in dyademate ſuo q̄ coronauit eū3
m̄r ſua in die deſponſatōis illiꝰ. i. in die ↄceptōis.

¶ Scđo ſicut in throno ſolus ſedet rex ⁊ nullꝰ aliꝰ
ſic in ipſa. h̄ figuratū ē Ezech. xliiij. in poꝛta clau
ſa q̄ nō apiet̄. eratq̄ clauſa p̄ncipi et p̄nceps ſede
bat i ea. Hāc ſedē valde appetiuit rex celoꝝ. Vn̄
canit eccl̄ia. Veni electa mea ⁊ ponā in te thronū
meū. ¶ Tercio thronꝰ deoꝛſum eſt clauſus. ſurſū
patulus. ſic ipſa terrenis delicijs voluptatibus et
imundicijs fuit clauſa. ſurſum v̄o patula. q2 reci
piebat iugit̄ ſumma dona a p̄re luminū. ⁊ ido ſpi
ritusſctūs vocauit eā vas auri ſolidū et oꝛnatū oī
lapide p̄cioſo Eccl̄i. iiij. Quo ad h̄ figurata ē per
archā que intra et extra deaurata fuit. Exod. xxv.
¶ Quarto thronꝰ a p̄te anterioꝛi ē depſſioꝛ. a p̄te
poſterioꝛi ſublimioꝛ. ſic ipſa in p̄ n̄tivita oīno pau
per. phariſeis ⁊ ſcribis deſpecta. Vn̄ mulierē que
ſtuariā appellabant eā. Hiero. q2 videlicet cū acu
⁊ fuſo viuēt. ⁊ inde vt filiu3 nutriret lucrabat̄. Ad
l̄ram pōt intelligi illud Prouer. vlti. Manū ſuā
miſit ad foꝛtia ⁊ digiti eiꝰ app̄henderūt fuſū. Vn̄
quicq̄d lucrari potuit vltra neceſſitatez diſtribuit
paupibus vt filio ſe ſimilaret. ij. Choꝝ. viij. Scitis
grām dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. qm̄ ꝓpter nos egenꝰ factꝰ eſt
cu3 eſſet diues. vt illiꝰ inopia eſſemꝰ diuites. Sed
poſt hāc vitā in die ſue aſſumptōnis intantū dita
ta ē vt mirātes angeli dixerūt. Que ē iſta q̄ aſcen
dit ⁊c̄. Cañ. viij. ¶ Quinto thronꝰ ē ſedes iudicia
ria. pſ̄. ix. Sedes ſup thronū q̄ iudicas iuſticiā ſic
ipſa miſtrauit filio carnē in q̄ iudicās ⁊ iudicatu
rus ē totū mūdū Act. j. Quēadmodū vidiſtis eū
aſcendentē in celū. ita veniet. Hāc autoꝛitatē iudi
candi dedit ſibi p̄r xp̄ iudiciū qđ ipſe i hūanitate
paſſus ē Joh. v. Dedit ei iudiciū facē. q2 filiꝰ hoīs
eſt. ¶ Sexto thronꝰ fulcit̄ aſſeribꝰ. ⁊ ſic ipſa multi
tudine v̄tutū ⁊ angeloꝝ. pſ̄. xliiij. Aſtitit regina a
dextris tuis i veſtitu deaurato circūdata varietate
ſc3 v̄tutū ⁊ angeloꝝ. de ipſa intelligi pōt illud pſ̄.
xc. Angelis ſuis deꝰ mandauit de te. ¶ Septimo
thronꝰ debet eſſe firmꝰ ⁊ cōpactꝰ. ſic ipa q̄tuoꝛ vir
tutibꝰ cardinalibꝰ ſolidata. ſ. iuſticia. prudētia. foꝛ
titudine ⁊ tp̄antia. ⁊ tribꝰ theologicis. ſ. fide ſpe et
charitate. ⁊ h̄ in ſummo. Eccl̄i. xxiiij. In oī pplꝛ
in oī gente p̄matū tenui. nec mirū. q2 a dn̄o factu3
eſt iſtud. ⁊ ē mirabile i oculis nr̄is ¶ Octauo thro
nus regē ſtantē ad ſeſſionē q̄ſi humiliatū recipit.
ſic ipſa regē regū oīm q̄ ſe exinaniuit foꝛmā ſerui
accipiens. ad Phil. ij. Vt placaret ſuperbiā ade.
Hoc figuratū ē Jone. iij. vbi dr̄. Poſtq̄ rex audi
uit p̄dicationē ione quō poſt q̄draginta dies nini
ue ſubuerteret̄. ſurrexit de ſolio ſuo ⁊ abiecit veſti
mentū ſuū. indutus eſt ſacco ⁊ ſedit in cinere. Et
ſequit̄. Vidit deus ⁊ miſertus eſt eoꝝ. ⁊ non fecit
malū qđ locutus fuerat. ¶ Nono thronus oībus
miniſtrantibꝰ ſupioꝛ ſolo rege inſidente inferioꝛ.
ſic ipſa ſupioꝛ oībus creaturis. ⁊ ſoli deo inferioꝛ
Anſ. Nihil equale marie. nec aliquid maiꝰ ea niſi
ſolus deꝰ. Vn̄ q̄cq̄d hn̄t alij ſcti pulcritudis i p̄te.
h3 rōne ſue excellentie maria in toto. Hinc etiam
dr̄ pulcra vt luna. Cañ. vj. id ē vniuerſalis eccl̄ia.
q2 pulcerrima mulier. Cant. v. Nec mirū. q2 nul
la ei deficit v̄tus. nec puritas āgeloꝝ. nec fides pa
triarchaꝝ. nec ſcia ꝓphaꝝ. nec zelus apl̄oꝝ. nec pa
tientia martiꝝ. nec ſobrietas ↄfeſſoꝝ. nec inocētia

puerorum. aut humilitas virginū. Bernardus.
Quantūcunqꝫ donū ſit alicui datū tante virgini
nō credim⁹ eſſe negatū. cōgrue ergo dicta eſt thro
nus. A ¶ Sed ex verbis thematis paſſumpti
cōmendat hic bn̄dictus thron⁹ a noue. ¶ Primo
ab artifice. quia rex ſalomon. Nam quāto artifex
ſubtilior ꝛ nobilior. tanto ꝛ opus. Item licet tota
trinitas hūc thronū ab eterno formauerat. Pro-
uerb. viij. Dn̄s poſſedit me ab initio viarū ſuarū.
tñ ſpecialiter hic attribuit ſalemoni. i. filio. qꝛ filio
attribuit ſapia. qꝛ ſapientiſſime hūc thronū pfecit
Ideo Prouer. ix. dr̄. Sapia edificauit ſibi domū
Vocat aūt filius dei ſalemon. Rō habet. j. Para
lipo. xxij. vbi legit ꝙ cum dauid ſenuerat vocauit
ad ſe filiū ſuū dicens. Voluntatis mee fuit vt edifi
carem domū dn̄i. ſꝫ factus ē ad me ſermo dicens.
Multū ſanguinē effudiſti ꝛ plurima bella bella-
ſti. ideo nō poteris edificare domū nomini meo ꝛ
conuenit xp̄o. ſcꝫ vero ſalemoni. quia pacificauit
nos in cruce. Eph. ij. Ipſe ē pax nr̄a q̄ fecit vtraqꝫ
vnū. B ¶ Dicēs. ex quo fuit trinomius. videli-
cet ſalemon vt hic. ꝛ Eccl̄s. qō tantū valet ſicut cō
cionator vel exigens rōnem. Et idox. i. amabilis
dn̄o. ſic em̄ noiat eū nathan ꝓpheta. ij. Regum. xij
Quare poti⁹ hic ſcriptura in edificatōe hui⁹ thro-
ni noiat ſalemonē q̄ꝫ alio noie. Rn̄detur. licet hec
oia noia cōueniūt xp̄o. dicit tñ ſalemon. i. pacific⁹
pendēs in cruce. Eccleſiaſtes. i. exigens rōnem ve
niens ad iudiciū. Idox. id eſt amabilis pr̄i ſedēs
in regno. tñ ſpāliter ſibi fecit hūc thronū vt facet
pacē. Hiere. xxix. Ego cogito cogitatōnes pacis.
Zach. viij. Sicut cogitaui vt vos affligerē qꝛ ad
iracundiā ꝓuocauerunt me patres veſtri. ſic cogi
taui in diebus iſtis vt benefacerē hierl̄m ꝛ domui
iuda. Fecit ergo pacificus thronū vt pacē faceret
qꝛ mediāte filio oēs pacificati ſum⁹ deo patri. ad
Rom. v. Cū inimici eſſem⁹ ꝛc̄. Mediante etiā ma
tre pacificati ſum⁹. pacē apud filiū quotiens volu
mus poſſum⁹ inuenire. C ¶ Scd̄o cōmendat
a materia. quia de ebore. Ebur eſt os elephantis.
qō eſt aial magnū ſup oia aialia ꝛ fortiſſimū. por-
tare potens turrim ligneā ſup ſe. in q̄ poſſunt eſſe
mille viri armati. Sic legitur. j. Mach. vj. ꝙ talia
aialia duxit antiochus rex in bellū cōtra iudeos.
Itē eſt frigidiſſime nature. ita ꝙ ſanguis ei⁹ dicit
incendiū ſerpentū extinguere. Itē eſt animal ca-
ſtiſſimū. nā cū pari priuat alteri nō copulat more
turturis. Itē biennio portat fetū. ſemel tñ gignit
nec plures niſi vnū. ꝛ viuit ānis. ccc. in ſola india
inuenit. Hec oia cōpetunt virgini glorioſe. Ipſa
em̄ excellit oēs ſanctos veteris ꝛ noui teſtamenti
qō ipſa fatet ore ꝓphetico. Eccl̄i. xxiiij. Ego ex ore
altiſſimi pdij pimogenita ante oēm creaturā. Ipa
totū edificiū eccleſie ſuis pcibus ſupportat. Pro
ſius ſuper Cañ. Dudū tota mundi machina cor-
ruiſſet ſi maria eā ſuis pcibus nō ſuſtentaſſet. Ad
litterā. Tēpore dominice paſſionis ꝛ ſepulture in
ipſa ſola fides fuit. Prouerb. vltimo. Non extin-
guetur in nocte lucerna eius. Itē ipſa ſm̄ damaſ.
tunc extinxit virus ſerpentinū infuſum humano
generi per euā. qñ filius dei humanaꝫ carnē ex ea
aſſumpſit. Item caſtiſſima. quia virgo ante. in. ꝛ
poſt partū. ꝛ ideo portauit verū deū ꝛ hominē. Et
ccc. ānis. i. ꝑpetue viuet miſericordiā miſeris com
municando. D ¶ Tercio cōmendat a quantita
te. quia tā grandē. Vbi ſciendū ante btām virgi-
nem filius dei non habuit thronū aliquē ſpecialē
ſed plebeiā et cōmunē. quia p grām habitabat in
cordibus iuſtox. j. Chox. iij. Templū dei ſctm̄ eſt
qō eſtis vos. quia deus eſt adeo magnus ꝙ ipm
celū ꝛ terra nō poterāt capere. ps. cxliiij. Magn⁹
dn̄s et laudabilis nimis. ſed in ipſa inuenit thro-
num grandē. Grego. Sctā ꝛ immaculata virgini
tas quib⁹ te laudib⁹ referā neſcio. quia quē celi ca
pere nō poterāt tuo gremio contuliſti. Fuit gran
dis p humilitatē. quia hūilima. Luce. j. Reſpexit
humilitatē ancille ſue. Hoc dudū pmiſit p Eſaiā
ꝓphetā. lxxvij. Sup quē requieſcet ſpūs me⁹ niſi
ſup humilē ꝛ quietū. Dicit notant. Reſpexit hu-
militatē. nō dicit vidit. quia reſpicere eſt pus obie
ctum in ſpectū iterū inſpicere. et ſic dn̄s grām quā
a primis pentibus ꝓpter ſupbiā abſtulit in ipſa re
ſtituit. In hui⁹ teſtimoniū angel⁹ dixit. Inueniſti
grām apud dn̄m. Luce. j. Et dr̄ notant humilitatē
nō ſanctitatē. nō virginitatē. in ſignū ꝙ ipſius hu
militas ſibi ſuper oia placuit. qꝛ vbi amor ibi cor.
Math. vj. Vbi theſaur⁹ tu⁹ ibi cor tuū. ¶ Quar-
to a ſpecioſitate. qꝛ veſtiuit eū auro fuluo nimis.
ij. Paral. ix. Soliū ſalemonis veſtitū fuiſſe auro
mūdiſſimo in ſuplatiuo. quia mundū aurū eſt ca
rere mortali. mūdius veniali. mundiſſimū fomite
hec ipſa. Beda. Nec pmā ſimilē viſa eſt nec hr̄e ſe
quentē. Anſ. Ea puritate nitebat virgo ſctā q̄ ma
ior ſub deo intelligi nequit. nec mirū. qꝛ ſanctifica
ta in vtero. ps. xlv. Sanctificauit tabernaculū ſu-
um. Itē in filij cōceptione. Luc. j. Spūſſanct⁹ ſup
ueniet in te. Itē in filij tractabilitate. Bern̄. aſſimi
lat eā ſoli in qua macula nō ē. qō fatetur ſpūſſan-
ctus dicens. Tota pulchra es amica mea. ¶ E
Quinto commendatur ab altitudine. ibi. ꝛ habe
bat ſex gradus. Hi gradus ſunt ſex virtutes per
quas ad eū verus ſalemon deſcendit. ¶ Primus
verecundia. de qua Luce. j. Poſtq̄ꝫ audiuit ſaluta
tionem angeli turbata eſt in ſermone eius. nō tur
batione doloris ſꝫ pudoris et āmirationis. Et hec
verecundia nō ſolū eſt virtus ſed pfectio virtutuꝫ
ꝛ maxime in mulierib⁹. Eccl̄i. xxvj. Gratia ſuper
grām mulier ſancta et pudica. id eſt verecunda.
Verecundia em̄ ſm̄ Bedā in ea fuit ꝓpter noui-
tatem ſalutationis. quia eue dictum fuit. Maledi
cta tu. Geñ. iij. ca. Sibi econtra. benedicta. Item
propter pſentiā angeli in ſpecie viri. ¶ Secūdus
gradus fuit ipſius prudētia. ibi. ꝛ cogitabat qua-
lis eſſet iſta ſalutatio. licet em̄ miranda audiret ab
angelo. nō loquebat. ſed cogitabat. qō ꝓpriū pru-
dentū eſt. Eccl̄i. xx. Hō ſapiens tacebit ad temp⁹
vñ rōne prudentie figurata eſt p Abigail. j. Regū
xxv. que fuit mulier prudentiſſima et ſpecioſa. cu
ius ſapientia ꝛ ſpecioſitate verbox nabal ſtultus
liberatus fuit a morte. ¶ Tercius gradus eſt mo
deſtia ſermonis. ibi. quō fiet iſtud. Ecce tarda. in
verba nō ꝓrupit. ſꝫ breuiter locuta ē. hoc optime
ordinauit ei⁹ prudētia. Et h̄ etiā pꝫ ꝙ ei⁹ pruden-
tia fuit ſpūalis nō mūdial. qꝛ mūdana ſapia mul-

tos ſolet facere ſermones ꝓꝓperos ⁊ plixiores.
¶ Quartus gradus inuiolabile caſtitatis ꝓpoſi-
tum.ibi.q̄m virū nō cognoſco. dr̄ nō.qḋ negat oē
cꝰs. ¶ Quīnꝰ fuit fidei magnitudo. ¶ Sextꝰ fi-
dei ꝯſenſus. De p̄mo ibi. Ecce ācilla dn̄i.de ſcḋo
ibi.fiat m̄ ſm verbū tuū. His gradibꝰ ꝑtrāſitis ſa
lemon fuit in throno ſuo. Nā mox dato conſenſu
fuit in ea verꝰ deꝰ ⁊ hō. Tūc ipleta ē oṙo Eſaie. Ro
rate celi deſuper ⁊ nubes pluant iuſtū. Eſaie.xlv.
¶ Sexto cōmēdat a figura.ibi.ſummitas throni
figura rotūda in pte poſteriori dr̄ ſummitas. Ubi
ſciendū in h̄ throno fuit initiū.mediū.extremū.et
ſummitas.⁊ hec oīa ſunt laudabilia. Initium ſua
genealogia.qꝛ de ſemine abrae tribu iuda ex ſtir-
pe dauid. Math.j. Mediū fuert dona naturalia
ſapia eloquētia mititas ⁊c̄. His oībus inſignita
fuit. Un̄ ꝓpter ſubtilitatē intellectꝰ dr̄ de ea Lu.ij.
Maria cōſeruabat oīa verba cōferēs ea in corde
ſuo. Extremū fuit gr̄e plenitudo. Un̄ dixit ange-
lus. Aue gr̄a plena Luc.j. Sūmitas q̄ fuit mater
dei.et hec oīa p̄dicta p̄cellit. In h̄ em̄ equat patri
celeſti.q̄ ſicut eū genuit eternalr̄ ſine matre.ſic ip
ſa ſine p̄re tp̄aliter.hoc mirādo Eſaias dixit.c.liij.
Generationē eiꝰ q̄s enarrabit. Itē dr̄.ſummitas
erat rotūda.rotundū ſiue circulare ē qḋ termina
tur ab eodē ad idē.⁊ ſignificat eternitatē materna
lis gl̄ie.vn̄ ſemꝑ eā nūc in celis honorat vt matrē
Un̄ canit eccl̄ia. Audi nos nā te filꝰ tuꝰ nihil ne-
gans honorat. Item dr̄ notanter.a pte poſteriori.
Ubi ſciendū ꝙ anterior in maria fuit eiꝰ virgini
tas ante partū. poſterior fuit eius virginitas poſt
partum.in illa fuit rotunda.quia licet filiū pepe-
rit.tn̄ ante ⁊ poſt partū virgo ꝑmāſit. In huius fi
gurā legit Ezech.xliiij.loquens de porta ſanctua
rij dr̄ eā clauſam.in ſignū huiꝰ virginitatis. Itē in
hoc q̄ dr̄.a pte poſteriori rotūda erat.ſignificat q̄
virgo poſt hāc vitā veniret in imutabilē felicitatē
⁊ h̄ in ſummo ſuꝑ oēs.ſm q̄ canit eccl̄ia. Exalta-
ta eſt ſctā dei genitrix ⁊c̄. ¶ Septimo cōmendat a
firmitate.ibi.due manꝰ ſedile tenētes. hoc ſedile ē
firmitas trāq̄llitatis ⁊ pax mētis virginee. vn̄ cre
dendū ē nūq̄ fuiſſe mentē tā quietā. Rō.qꝛ dudū
ſpūſſctūs ꝑ os dauid p̄dixerat eū q̄ſcere velle in
loco pacis.ps̄. In pace factꝰ ē locus eiꝰ. Niſi ḡ in
ipſa fuiſſet ſumma pax nūq̄ ingreſſus fuiſſet i eā
Unde ⁊ ipſa gloriat de hac Eccl̄i.xxiiij. Qui crea
uit me req̄euit i tabernaculo meo. Nec mirū qꝛ in
ipa ſenſualitas ꝑfectiſſime obediuit rōni.ſm illḋ
Gen̄.iiij. Appetitꝰ tuus ſubter te erit.⁊ tu dn̄abe-
ris illi.nec aliq̄d remordebat ꝯſciam eius.qḋ ē ſi-
gnū ſumme pacis.ij. Chor.j. Gloria nr̄a hec ē te-
ſtimoniū ꝯſcie nr̄e. Un̄ licet in ea ſenſualitas ſub
cruce turbaret. tn̄ eius rō trāquilla erat ⁊ gaudēs
tāta em̄ fuit charitas eiꝰ ad nos q̄ ab hora q̄ filiū
cōce pit deſiderabat eū pati ꝓ nobis.ſm Amb. vt
poſſumꝰ ſecure dicē de ea qḋ de p̄re dicimꝰ. Joh.
iij. Sic deꝰ dilexit mūdū vt filiū ſuū vnigenitū da
ret. Si em̄ abraā filiū ſuum vnigenitū yſaac quem
ſumme dilexit ꝓnus erat offerre.nō tn̄ ꝓ redem-
ptione mūdi.ſ; ſolū i ſignū obediētie. Gen̄.xxij.
q̄nto plus ipſa. Un̄ Luc.x. Maria optimā ptem
elegit.ſc; ſe omnia cōformando diuine voluntati.

Due manꝰ ſunt due oꝑatōes marie.dextera q̄ iu-
ſtos conſeruat ne corruāt. ſiniſtra q̄ pctōres rele-
uāt ad grām.hoc figuratū ē. Math.v. Facit ſolē
ſuū.i.matrē oriri ſuꝑ bonos ⁊ malos. Et duo leo
nes ſtabāt circa ſingulas manꝰ. iſti ſunt Gabriel
archangelꝰ ⁊ iohes euāgeliſta.q̄ fuerūt ipſiꝰ miſtri
Primꝰ ad dexterā. qꝛ cuſtos ⁊ miniſter aie feruen
tiſſima ⁊ ſanctiſſima eiꝰ deſideria deo nunciās.⁊ ſi
bi in ſpūalibꝰ obſequens.ad Heb.j. Oēs ſunt ad
miniſtratorij ſpūs. Johes ad ſiniſtrā. qꝛ corporis
mortalis curā gerebat. Joh.xix. Ecce mat tua.vn̄
ſibi in tp̄alibꝰ ꝓuidit. ¶ Octauo cōmendat a cu-
ſtodia.ibi.duodecim leunculi ſtantes ſuꝑ ſex gra
dus. Hi patres veteris teſtamēti ſunt ex q̄bꝰ orta
eſt maria. de q̄bꝰ Math.j. Liber generatōis ieſu
xp̄i ⁊c̄. Et dicunt duodecim ꝓpt duodecim tribus
ex q̄bus oēs ſcti p̄res veteris teſtamēti ꝓceſſerūt.
Gen̄.xlix. Uel ꝑ duodecim leunculos p̄nt intelli
gi.xij.apl̄i q̄s xp̄s ſibi elegit. Luc.ix. Et dr̄. Stete
runt in gradibꝰ throni.qꝛ ipſa oēs excedit i digni-
tate.imo cūctas ſctōꝝ aīas. Prouer.vlti. Multe
filie regū ⁊c̄. Hiero. Ceteris ſctis ꝑ partes. Marie
vero tota ſe infudit plenitudo gr̄e. Et dicūt leun-
culi diminutiue ꝓpt ipſiꝰ natū q̄ dr̄ leo de tribu iu
da radix dauid. ¶ Nono ꝯmēdat a ſubtilitate la
borꝫ.ibi.nō ē factū tale opus in vniuerſis regnis.
ſc; tante p̄cioſitatis.ſubtilitatis. firmitatis ac for-
moſitatis. Nec mirū qꝛ ipſa ē ſpeciale opus illiꝰ
artificis q̄ fabricatꝰ eſt aurorā ⁊ ſolē.qꝛ in hoc ope
huiꝰ throni p̄ncipalr̄ ſuā oſidit ſapiam. Iuxta il-
lud Eccl̄i.xliij. Uas admirabile opus excelſi.ps̄.
A dn̄o factū ē iſtud.⁊ ē mirabile in oculis nr̄is. et
dicit i vniuerſis regnis. Tria em̄ ſunt regna.ſc; ce
leſte.terreſtre ⁊ infernoꝝ. Un̄ ſenſus ē.nō eſt tale
opus in vniuerſis regnis.i.in omni creatura. Un̄
canit eccl̄ia. Nec p̄mā ſimilē viſa ē nec habere ſe-
quentē. Uel ꝑ tria regna itelligit triplex ſtatꝰ ſal-
uādoꝝ.ſ.ꝯiugati. vidue ⁊ v̄ginis.hos oēs p̄cellit.
Hūc thronū fecit ſibi iſte ſalemon bn̄dictꝰ.⁊ hoc
ideo vt ſolꝰ in eo ſedēt.ſicut fecit nouē mēſibꝰ.⁊ li
cet ſibi cōuenit q̄ ad h̄. tn̄ etiā nob vt ꝑ eū ſaluare-
mur.⁊ angelꝰ vt ipſorū ruina reſtauraret. Qualr̄
aūt facta ſit ipſiꝰ natiuitas pꝫ i paſſionali. Acceda
mus ḡ cū fiducia ad thronū gr̄e eiꝰ vt miſcdiā cō-
ſeq̄mur.ad Heb.iiij. Accedamꝰ in dilectōe.qꝛ ipa
ſe diligētes diligit. Prouer.viij. Ego me diligētes
diligo.q̄ aūt diligit a mr̄e.diliget etiā a filio.⁊ per
ꝯn̄s a tota celeſti curia.nec timeamꝰ ſi ſumꝰ pecca
tores.qꝛ vocat nos dicēs. Trāſite ad me oēs q̄ cō-
cupiſcitis me. Eccl̄i.xxiiij.dicit notant trāſite. In
hoc patet q̄ p̄cipue vocat pctōres q̄ ꝑtranſire de-
bent obſtacula pctōꝝ.nec mirū.qꝛ illis data eſt in
refugiū. Un̄ canit eccl̄ia. Salue regina miſericor
die. Ut igit miſericordiā cōſeq̄mur imploremus
ipſam.vt hic grām.ibi autē gloriā conſequamur.

¶ Sermo.cxxiij. ¶ Ad idem.

p Plantauit deus para-
diſum voluptatis a principio. Gene.ij.
¶ Petrus de creſcentijs libro.viij.
Qui vult viridarium plantare debet locum elige
re planū nō paludinoſum in quo ſit fons.⁊ debet

ſicut paradiſus pre ceteris locis eſt amenior. ſic maria ſ̄ oib⁹ ſctis. Anſ. de cōceptu virginali. Omne qđ eſt aut ſupra te eſt. aut infra te. ſupra te ſol⁹ de⁹ infra te om̄e qđ de⁹ nō eſt. Aug⁹. in ſer. de aſſumptione. Quid digni⁹ hac virgine. cui nullus ſctōꝝ poterit cōparari. Bern̄. Deus redēptur⁹ gen⁹ humanū totū p̄ciū poſuit in mariā. Ideo om̄s recurramus ad eā. ad Heb. iiij. Adeam⁹ cū fiducia ad thronū grē eius vt miſericordiā ꝯſeq̄mur. Nā ipſa eſt mater miſericordie. de qua canit eccleſia. Salue regina miſericordie.

Sermo. cxxiiij. Ad idem.

Cum iocunditate nati

uitatē ſctē marie celebrem⁹ vt ipſa intercedat ꝑ nobis ad dominū ihm chriſtū. R. Iſta ſunt verba eccl'ie. ⁊ merito aſſumuntur q̄r dr̄ Innocenti⁹. ⁊ hr̄ in can̄. diſ. xi. q̄ſ neſciat. Ab oib⁹ obſeruari debet qđ ſctā mr̄ obſeruat eccl'ia. nā q̄ eccleſiā nō audierit ſit tibi ſicut ethnic⁹ ⁊ publicanus. Aug⁹. li. x. cōtra fauſtū. Ego euāgelio non crederē ſi me catholice eccleſie autoritas nō cōmoneret. Nā ſm̄ ſctm̄ Tho. in ſcđa ſcđe. q. ix. Maximā autoritatē hȝ eccleſia q̄ ab oibus eſt emulāda in q̄ plus ſtandū ē q̄ȝ in hieronymo vel gregorio. Nā dicit Greḡ. Peccm̄ paganitatꝭ incurrit qui eccleſie ſctē p̄ inobedientiā ꝯtradicit. Idcirco merito aſſumpſit verba eccleſie. ſcȝ Cum iocunditate.

In q̄bus verbis duo innuunt̄. Primo hortat̄ nos ad natiuitatis marie gaudioſam celebratōnē ibi. Cū iocūditate. Scđo ſubiūgit gaudioſe celebratatis rōnē. ibi. vt ipſa pro nobis intercedat. De p̄mo dr̄. Cū iocunditate ſctē marie natiuitatē celebremus.

I. Merito cū iocunditate celebremus. ⁊ hoc triplici rōne. Primo ꝓpter natiuitatꝭ ſanctitatē. Scđo ꝓpter eius vite claritatē. Tercio ꝓpter electōis eius dignitatē. Primo merito debemus cū iocūditate ei⁹ natiuitatē celebrare ꝓpt natiuitatis ſanctitatē. q̄r ſctā nata eſt ſine oī macula. Bern̄. Regina virgo maria ꝓculdubio fuit ſctā anteq̄ȝ nata. Hoc p̄uidēs balaā cōparauit eā ſtelle. Nūe. xxiiij. Orieť ſtella ex iacob. Nā ſicut ſtelle ſm̄ ſubſtātiā ſunt puriſſime. ſic ipſa in natiuitate pura. q̄r in vtero mr̄is ſctificata qđ rarū ē. vt dr̄ Bern̄. paucis mortalib⁹ crediť collatū. Nā de omnib⁹ dr̄ ad Eph. ij. Eram⁹ natura filij ire. et Eccl'i. xlj. De vobis q̄ dereliq̄ſtis legeȝ altiſſimi. ſi nati fueritis in maledictione naſcemini.

II. Sed ipſa nata eſt hodie in benedictōe. De ea ſcribitur Apoc. xxj. Nil coinq̄natū in eā intrabit. quia ī vtero ſctificata. q̄ ſctificatio cōtulit ei triplicē grām. ſicut dr̄ ſctūs Tho. p̄te. iij. q. xxvij. ar. iij. Primo originalis expiationē. Scđo grē diuine infuſioneȝ. Tercio fomitis reſtrictionē ⁊ ligationē. nā nō habuit inclinationē ad malū nec ad boni attediationem. Anſ. Maria tanta puritate nitebat ⁊c. quā vidit ſalomon in ſpū admirās. Canti. vj. Que eſt iſta q̄ ꝓgrediť q̄ſi aurora. Nā ipſa eſt mulier de q̄ Apoc. xij. Mulier amicta ſole. ⁊ luna ſb̄ pedib⁹ ei⁹ ⁊ in capite ei⁹ corona ſtellaꝝ. xij. Sup q̄ dr̄ Bern̄. Si rerū p̄ntiā de claritate penſam⁹ nil clarius q̄ȝ qđ mulier ſole amicta luna cōculceť ⁊ ſtell' coroneť.

Bern̄. i ſ̄mone de natitate marie dr̄. Neq̄ȝ feſtiuis laudib⁹ naſcēs honorareť niſi ſctā naſceť.

Scđo merito cū iocūditate celebrem⁹ diē natiuitatꝭ ſctē marie ꝓpter ei⁹ vite claritatē. q̄r ſctiſſima vita reluxit in ea. de q̄ canit eccl'ia. Hodie nata ē virgo maria cui⁹ vita glorioſa lucē dedit ſeculo. Bern̄. Puto q̄ copioſior grā ſctificatōis in ipſam deſcendit q̄r nō ſolū ipſius ortū. ſ̄ oēm eius ſctificauit vitā. vt deinceps eēt imunis ab oī peccō. qđ nulli inter natos mulierū crediť datū. Nam licet hieremias ſctificat⁹ fuit in vtero. tn̄ peccatorib⁹ ſe cōnumerat Tren̄. iiij. De nobis. q̄r peccauim⁹. Silr̄ Johes baptiſta ꝯfeſſus ē ſe baptiſmate indigē. Math. iij. Ego deberē baptiſari a te. ⁊ tu venis ad me. Sed maria innocēs fuit ab oī culpa. Sap. viij. Nō hȝ amaritudinē ꝯuerſatio illius. Hiero. Quicq̄d in maria geſtū eſt totū ſanctitas ⁊ puritas. Nā ſi de ap̄lis ſcribiť Math. v. Vos eſtis lux mūdi multo mag' de ipſa maria. Nā ipſa figurať Ruth. iij. Scit oīs pp̄l's te eſſe mulierē ⁊ matrē virtutū. Nō ꝯfirmat Hiero. dicēs. Nullo virtutū genē vacauit cui angel⁹ plenitudinē grē ꝓmiſit. Ipſa ē iudith. de q̄ Judith. xiij. Bn̄dixit te dn̄s in virtute tua. d' ſciplina tua in oib⁹ pp̄l'is p̄dicať. Bn̄dicta es tu filia a dn̄o excelſo ꝑ oibus mulierib⁹ ſup terrā. Nā de oib⁹ nobis ſcribiť Prouer. xxiiij. Septies ī die cadit iuſt⁹. De ea v̄o Can̄. iiij. Tota pulcra es ⁊c. Et merito. q̄r dr̄ Bern̄. Decuit reginā virginū ſine oī peccō vitā ducē. q̄r genuit illū quē nullū conſtat hīc peccm̄. Idē. Sic ei⁹ mētis ⁊ corporis fuit puritas vt ei nō audeat ſe cōparare angelica dignitas

Tercio cū iocūditate celebrem⁹ ꝓpter electōnis dignitatē. q̄r dn̄s eā dignificauit ſup omnē creaturam. ⁊ h̄ in trib⁹. Primo in h̄. q̄r ab eterno eā ꝓuiť dit. Prouer. viij. Dn̄s poſſedit me ab initio viaꝝ ſuarū. Nā ſicut artifex volens edificare edificium diſpoſitionē ei⁹ in mēte p̄concipit. ⁊ ſpālit̄ cōmodū eligit ſibi ad inhabitādū ⁊ q̄eſcendū. Sic eťna trinitas ⁊ vna deitas fecit in v̄ginis marie electōe. Quāuis em̄ ipſa btā trinitas oēs creaturas celeſtes ⁊ terreſtres ſicut ſapientiſſim⁹ artifex in mente ſua diuina ab eťno habuit ⁊ diſpoſitōnē celi ⁊ ťre p̄cognouit. tn̄ btiſſimā virginē mariā tāq̄ȝ electiſſimā ⁊ p̄cellentiſſimā creaturā ꝑ oib⁹ creaturis ab eterno poſſedit. elegit ⁊ ꝓuidit. Ideo de ea legiť. Ab eterno ordinata ſum ⁊ ab initio ⁊ ante ſecula creata ſum. Prouer. viij. Scđo dignificauit eā in hoc. q̄r ab eťno p̄figurauit eā. Vn̄ Bern̄. ſup miſſus ē. Nō moyſi monſtratū ē in rubo ⁊ igne. Aaron in virga ⁊ flore. Gedeoni ī vellere ⁊ rore. hoc Iſaias vidit in btā virgine. ⁊ ſalemon in forti mulie. Quid fuit rub⁹ moyſi flāmas emittēs ⁊ nō ardens niſi maria p̄iens ⁊ dolorē nō ſentiēs. Quid virga Aaron florida nec humectata deſignat niſi mariā concipientē ⁊ virū nō cognoſcentē. Quid vellus gedeonis de carne tonſum et in aera poſitum ſignat. niſi ſumptam de marie virginis vtero carnē abſq̄ȝ detrimento virginitatis. Nam ipſa eſt porta de qua Ezech. iiij. Vidi portā in domo domini clauſam. Et dixit domin⁹ ad me. Porta hec quā vides nō aperieť. ⁊ hō non trāſibit per eā niſi rex iſrael. Hoc ꝑtractās Auguſtin⁹. Quid ē por-

ta in domo dñi clauſa niſi maria ſemꝑ virgo inta-
cta. quid eſt ꝙ hõ nõ trãſibit ꝑ eã niſi ꝙ ioſeph nõ
cognouit eã. Quid ẽ ꝙ ſolus rex iſrael intrauit et
egredit̃ ꝑ eã niſi ꝙ ſpũſanct⁹ impꝑgnauit eã. ꝛ de⁹
angeloꝝ naſcebat̃ ꝑ eã. Et quid eſt ꝙ clauſa erit in
eternũ niſi ꝙ ṽgo maria añ partũ. in partu. ꝛ poſt
partũ ṽgo maneret. Dicit ḡ Aug⁹. Dicat ꝛ beata
virgo maria. facta ſum porta celi. ianua facta ſum
filij dei. Illi facta ſum ianua clauſa q̃ poſt reſurre
ctionẽ ingreſſus eſt ꝑ oſtiũ clauſum. Ideo Bern.
de iſta figuratõne btẽ virginis marie dicit. O mi-
randa ꝛ oĩ honore digniſſima. hec virgo nõ eſt no
uiter inuẽta. nec fortuito. ꝟ a ſeculo a deo ꝑelecta
a ꝓphetis ꝓmiſſa. a patrib⁹ ꝛ patriarchis ꝑfigura-
ta. N ¶ Tercio dignificauit eã dñs pre oĩb⁹ crea
turis. quia in matrẽ eã ſibi elegit. Vñ canit eccle-
ſia. Elegit eã deus ꝛ ꝑelegit eã. i. ꝑ oĩbus elegit eã
ſcꝫ in verã matrẽ. totã matrẽ. ꝛ ſingularẽ matrem
Primo elegit eã in matrẽ verã. q꞉ materiã carnis
ſibi dedit ꝛ cõuenientẽ locũ in vtero tribuit. ꝛ cõ-
ueniens nutrimentũ ſibi cõtulit. Iſta tria faciunt
verã matrẽ. Scđo elegit eã in totã matrẽ. quia to-
tam ſubſtãtiã corporis ipſa miniſtrauit ita ꝙ nul
lus pr̃ ibi aliquid dedit. Corpus alioꝝ puerorꝫ ex
duab⁹ lineis format̃. i. ſemine vtriuſqꝫ ꝑentis. Cor
pus xp̃i aũt ſola vna linea ſcꝫ ſola carne virginea
Ideo xp̃s nõ vocat ſe filiũ hoim ꝟ hoĩs. q꞉ ex opa
tione ſpũſancti ex ſanguine puriſſimo ipſi⁹ ṽgi-
nis formatũ eſt corp⁹ xp̃i. ideo ipſa tota mater dr̃
Tercio elegit eã in ſingularẽ matrẽ. q꞉ de⁹ digni-
ficauit eã ſingulariter dando ei virginitatẽ cũ ma
terna fecũditate. Nã virgo cõcepit. virgo peperit.
virgo poſt partũ ꝑmãſit. Aug⁹. Que virgo tam
caſta vt eſſet poſt partũ virgo. q̃ virgo tã ſancta vt
eſſet mr̃ dei. ſola hec ẽ que potuit mr̃ et virgo vo-
cari. cui⁹ dignitatis ſingularitatẽ oẽs debem⁹ col-
laudare. iuxta illud Eccli. xliij. Exaltate eã q̃tum
poteſtis. quia maior eſt oĩ laude. Anſ. Mira res
oĩs creatura a deo ẽ creata. ꝟ dei natura ex maria
nata. Bern. O mira dignitas. facta eſt illi⁹ mater:
cui⁹ deus eſt pr̃. filius paterne charitatis ẽ corona
ſue caſtitatis. Petrus rauen. O virgo matrẽ te fe
cit. nõ natura ꝟ grã. In tuo cõceptu atqꝫ partu au
cta eſt puritas. roborata integritas. ſolidata virgi-
nitas. Nã ipſa habuit triplicẽ virginitatẽ. ſcꝫ inte
gram. exemplarẽ. ꝛ trãſfuſam. D ¶ Primo ha-
buit integrã virginitatem. q꞉ in corpore ꝛ aĩa. i. ad
Theſ. v. Integer ſpũs vr̃ ꝛ aĩa ꝛ corpus ſine que-
rela in aduentu dñi nr̃i iheſu xp̃i ſeruet̃. Sunt eñ
quidã q̃ nõ hñt integritatẽ corporis. ſicut fuit btã
maria magdalena. ꝛ heu iã plures ſunt in mũdo.
Vñ Hiero. Qui immundiciã luxurie ꝑfecte conti-
nentie ſubijcit ſanctior dauid exiſtit. fortior ſamſo
ne. Nã nihil vili⁹ niſi a carne vinci. nihil glorioſi⁹
q̃ꝫ carnẽ vincẽ. Alij ſunt qui hñt integritatẽ corpo
ris. ꝟ nõ aĩe. q꞉ ꝑ malã ꝯſcientiã ꝛ ꝯſenſum animã
maculã. Math. v. Qui viderit mulierẽ ad concu
piſcendũ eã. iã mechat⁹ ẽ in corde ſuo. Sic etiã in
telligit̃ de tactu illicito ꝛ locutõe ꝛ corporis orna-
tu. Hierony. Nõnulle ſunt virgines carne ſed nõ
ſpiritu. quoꝝ corpus ẽ integrũ ꝟ anima corrupta
Iſidorus de ſummo bono. Carne virgo ꝟ nõ men

te nullũ ꝑmiũ habet in ꝓmiſſione. Alij ſunt qui
nõ hñt integritatẽ ſpũs. qui ꝑ mortale peccatũ ſpi
ritũſanctũ a ſponſo ſuo diuidũt. ꝛ ſic ſpũale adul-
teriũ cõmittũt. Btã aũt virgo habuit integritatẽ
in corpore. q꞉ ſemꝑ corpus illibatũ conſeruauit. ꝛ
in anima. q꞉ oẽm prauũ motũ ꝛ cõcupiſcentiã pe
nitus refrenauit. Et in ſpũ. q꞉ nunq̃ꝫ per pctm̃ ali-
quod a deo diuiſa fuit. Cant. iiij. Tota pulcra es.
Scđo habuit ṽginitatẽ exẽplarẽ. q꞉ eius virgini-
tas fuit oĩbus virginib⁹ in exẽplũ. Ideo figurat̃ ꝑ
amigdalũ q̃ int̃ ceteras arbores ꝑmo flores ꝓdu-
cit. Sic btã ṽgo int̃ mulieꝛs ꝑmo votũ ṽginitatis
emiſit. ps. xliiij. Adducent̃ regi virgines poſt eã.
Nã ante ipſã virginitas nõ videbat̃ magni meriti
vel honoris eſſe. poſtmodu aũt facta ẽ magni me
riti. q꞉ debet̃ ei fruct⁹ centeſim⁹. cõiugatis corrup
tis triceſim⁹. viduis ſexageſim⁹. D ¶ Et facta
eſt etiã ṽginitas magni honoris. q꞉ ipſã honora-
uit xp̃s qñ nõ de ꝯiugata corrupta. ſed de virgine
naſci voluit. Et angeli in ſctis virginib⁹ gloriant̃.
ſcꝫ Agnete. cui angelus veſtẽ ꝑparauit. in Cecilia
cui angel⁹ coronã de ꝑadiſo attulit. in btã Kathe-
rina quã angeli ꝓprijs manib⁹ ſepelierũt in mon-
te ſynai. Itẽ oẽs hoĩes exẽplo xp̃i ꝛ angeloꝝ ho-
norare debẽt virgines. Damaſce. li. iiij. A nuptijs
abſtinẽtia angeloꝝ ẽ attinẽtia ꝛ ſocia. Q̃to angel⁹
hoĩ ſuꝑior. tãto virginitas nuptijs honorabilior.
Quis eñ hoim eſt tã ſtolidus ꝙ nõ amat ꝛ hono
rat virginitatẽ quã ipſe dyabol⁹ honorat. Thob.
iij. Demon haſmode⁹ virginitatẽ Sare a ſeptẽ cor
ruptoribus liberauit. q̃s ſingillatim occidit q̃cito
ad virginẽ intrarẽt. Itẽ in btã agnete cui⁹ virgini-
tatis inſidiatorẽ. ſcꝫ ꝑfecti filiũ ſuffocauit dyabo-
lus. ḡ velit nolit honorat virgines. ſunt eñ victri-
ces ꝛ angeloꝝ ſorores ꝛ xp̃i ſponſe. Bern. Fulgi-
da virginitas ẽ gẽma virtutũ. germana angeloꝝ.
lãpas eccleſiaꝝ. ipſa calcat libidinẽ. vincit dyabo-
lum. ꝯtẽnit ſeculũ. ¶ Tercio btã virgo habuit vir
ginitatẽ trãſfuſam. q꞉ in alios virginitatẽ tranſfu
dit. licet eñ pulcherrima fuit. tñ a nullo ꝯcupiſci
potuit. Et talẽ virginitatẽ sctã Katherina non ha
buit. Q̃uis eſſet ṽgo mẽte et corpore. tñ maxentiu⁹
eã cõcupiuit. Silr̃ sctãm margarethã Olibrius.
Agnetã ꝑfecti fili⁹ adamauit. Q ¶ Sed diceres
vnde accidit ꝙ null⁹ inſpiciẽtiũ mariã ꝯcupiuit:
Rñdet̃. ꝙ hoc accidit ꝑncipalr̃ trib⁹ rõnib⁹. Pria
q꞉ talit̃ ſe habuit in oĩb⁹ verbis. factis. ꝛ morib⁹ ꝙ
nulli dabat occaſionẽ peccãdi. ꝟ mouebat̃ cor cu
iuſlibet ipſam intuẽtis ad dilectionẽ. Scđo ꝓpter
luminis claritatẽ q̃ de facie ei⁹ exibat. q̃ hoies in ad-
mirationẽ inducebat ad deũ laudandũ de tã nobi
li creatura. Tercia q꞉ deus occultauit oĩa in ea q̃
poterãt eſſe incitamẽta ad libidinẽ. et dedit grãm
oĩbus eã intuentib⁹ vt non inordinate mouerent̃
ad malũ ꝟ ad bonũ. Et ſic fuit ſingularis mr̃ ſin-
gulariter dignificata. Scđo celebrem⁹ natiuitatẽ
btẽ virginis marie ꝓpter nos. q꞉ hodie canit eccl̃ia
Natiuitas tua gaudiũ ãnunciauit vniuerſo mun
do. Reuera gaudiũ nobis hodie nunciatũ ẽ. quia
dicit Aug⁹. in ſmone hodierno. Adeſt dies ſacra
tiſſima. dies celeberrima. in q̃ ṽgo maria ſuꝑ oẽs
mulieꝛs bñdicta generoſa ſua natiuitate mũdũ cõ-

ſolatꝛ vniuerſum. Hodie egreſſa eſt virgo de radice
Jeſſe. hodie flos campi ortus eſt. de q̄ ꝓceſſit liliū
cōualliū. Hodie nata eſt ꝑ quā maledictio mutatꝛ
in benedictionē. hodie venit porta ꝑ quā ſalꝰ mū-
di credētibꝰ apparuit. Bern̄. Virgo maria via re-
gia eſt ꝑ quā ad nos ſaluator venit ꝓcedēs ex ipſiꝰ
vtero tanq̄ ſpōſus de thalamo. Nam ſicut ſol mit
tit radios ꝑ aerē tanq̄ ꝑ mediū ſup terrā. ſic deꝰ ſol
iuſticie mittit radios ſue grē ꝑ virginē glorioſam.
Bern̄. Nihil nos deus habere voluit qḋ ꝑ manus
marie non tranſiret. ¶ Ipſa eſt porta ſpecioſa
Salomonis ꝑ quā multa munera ꝓcioſa ſibi ob-
lata erant. ſ. aurū argentū ⁊ lapides ꝓcioſi. Sic per
mariā apportatꝛ nobis aurū charitatis. argentū ca-
ſtitatꝭ. ⁊ lapides ꝓcioſi. i. oēs virtutes. Bern̄. Quic
quid virtutis in nobis eſt. qcq̄d ſalutis. quicquid
grē ex ea nouimꝰ redūdare. Sap. vij. Venerūt mi
hi oīa bona pariter cū illa. Idcirco merito gaudē
dum eſt de eius natiuitate. Et h̄ facit eccīa in toto
officio huiꝰ feſtiuitatis. In matutinis in inuitato-
rio. Corde ⁊ voce ſil' xp̄m regē veneremur. virginis
⁊ matris iubiletur nobilis ortus. Introitus miſſe.
Gaudeamꝰ oēs in dn̄o. Ber. Si iuſtus es gaude.
q: ex illa cuius hodie feſtū celebramꝰ ortus eſt ſol
iuſtitie. q̄ eſt dator ⁊ augmētator grē. Si captiuus
duceris aliq̄ peccato vel tēptatōe grauaris gaudē
ter celebra feſtū v̄ginis marie. q: eiꝰ ortus factꝰ eſt
nobis ſalus ⁊ redēptio. Anꝭ. Nō eſt ſalus in mun
do niſi quā pepit virgo. Nā hec feſtiuitas orta eſt
⁊ manifeſtata eccl'ie ꝑ gaudiū angelorū vt p3 i paſſi
onali. ¶ Tercio cū iocūditate celebremꝰ ꝓpter dei
beneplacitū. Vnde fortunatꝰ. Gratius eſt deo ob
ſequiū qḋ marie impēditꝛ. q̄ qḋ cuilibet ſctōꝝ diri
gitꝛ ⁊ offertꝛ. Hiero. Si ore ꝓphetico deū in ſanctis
laudare iubemur multo magis in veneratione vir
ginis mr̄is oportet dignis deo iubilare preconijs.
Nulli dubiū quin totū ad gloriā laudis xp̄i ptine
at quicq̄d digne genitrici ſue impēſum fuerit. ideo
valde remunerat ſeruitiū ei impēſum. Hiero. de ꝓ
rogatiuis virginū. Magis remunerat deus cultū
qui matri ſue impenditꝛ q̄ quātūlibet aliud obſeq-
um qḋ ſibi miniſtratꝛ. Patet exēplū de eo q̄ ſemel
in hebdomada ieiunauit ad honorē beate v̄ginis
qui alias lubricus ⁊ publicꝰ ꝑdo fuit. mortē deme
ruit. ⁊ poſt decollationē capitis loq̄batꝛ deſiderās
ꝯfeſſionē ſui criminis. qḋ ⁊ factū eſt. Quem ſacer-
dos interrogās vnde ſibi iſta grā. Rn̄dit. ꝑ merita
beate marie virginis. q: talia ei exhibui obſequia
vt ſemel ieiunarē in hebdomada ad eius honorē
¶ Dixi ſecūdo ſubiūgit gaudioſe celebritatis rōē
dicēs. vt ipſa ꝓ nobis intercedat. Nam ipſe hodie
nata eſt adiutrix ⁊ aduocata oim peccatorū. Prio
hodie nobis eſt nata adiutrix. nā ſine eius adiuto
rio nullꝰ ſaluari poteſt. Hilarius. Impoſſibile eſt
aliquē ſaluari peccatorē o virgo niſi ꝑ tuū auxiliū
⁊ fauorē. Chriſ. cōſolatꝛ ſeipm̄ ꝑ eā dicēs. Tribula-
rer nimiū ſi neſcirē marie patrociniū. ¶ Nā
ipſa poteſt. ſcit ⁊ vult nos iuuare. Prio pōt. Eccl'i.
xxiiij. In hieruſalē ptās mea. Bern̄. O maria da-
ta eſt tibi oīs ptās in celo ⁊ in terra. oīa quecūq̄
impetrare volueris poteris. Scdō ipſa ſcit nos iu-
uare. quia cognoſcit defectus nr̄os et neceſſitates
noſtras. Eccl'i. xxiiij. Ego mater pulcre dilectiōis
⁊ agnitiōis. Aug. Quid ignorare poterat in q̄ ple
nitudo ſcie ⁊ diuinitatis corpal'r inhabitauit. Ter-
cio vult nos iuuare. Eccl'i. xxiiij. Venite ad me oēs
⁊c. q: ipa eſt mater miſericordie ⁊ pietatis. Caſſio-
dorus in q̄dam ep̄la. Tu patrona hūani generis.
tu ꝯſolatio afflictis. tu infirmis medicina ſingula-
ris. Bern̄. in ſmone q̄ incipit. Signū magnū. Nō
trepidet accedere ad mariam humana infirmitas
q: nil terribile nec auſterū in ea ſ; tota ſuauis ⁊ mi
tis. Aug. in li. retractationū. Scio me nō poſſe pi-
re ꝑ pietate marie. Itē bene habet poſſe. Prio rō-
ne parētele. q: eſt mater regis celeſtis. Ideo poſſu
mus ei dicere illud qḋ dixit. Adonias matri ſalo-
monis. iij. Reg. ij. Loq̄re ꝓ nobis regi. q: in te pie
tas. miſericordia ⁊ clemētia. Vn̄ ſalomon matri.
Pete a me quid vis. neq; em̄ phas eſt vt auertam
faciē meā a te. Scdō h3 poſſe rōe grē inuente. Lu.
j. Inueniſti grām apud dn̄m. Ideo quātam grām
habet ꝑ ceteris tantā h3 potētiā. Tercio h3 magnā
potētiā vel poſſe ratione meriti. q: ipſa ſuper om-
nes creaturas merita cumulauit. Prouerbi. vlti.
multe filie regum cōgregauerunt diuitias. tu ſola
ſupgreſſa es vniuerſas. Nam eius merita ſunt no
bilia. Primo ꝓpter immediationē. Nam ipa opa
miſericordie que nos iubemur pauperibꝰ exhibe-
re ipa immediate d̄o exhibebat. Scdō fuit magna
ꝓpter duplatam operationem. quia ſimul ⁊ ſemel
cōtemplationem ⁊ actionem exercebat. Nam eū
nutriuit neceſſaria corpis miniſtrādo. In hoc eiꝰ
diuinitatē ſublimiter cōtēplabatꝛ. Tercio eius me
rita fuerūt multa ꝓpter cōtinuationes. Hiero. Die
tam ſibi ſtatuit vt nullū momētū ſine fructu tran
ſiret. ¶ Diceres. tñ comedit ⁊ dormiuit. Rn̄detꝛ. q̄
oīa iſta neceſſaria corporis ita diſcrete ordinauit.
q̄ etiā quieſcēdo ⁊ ab operibus ceſſando ſemp me
ruit. ⁊ hoc ex feruenti charitate. hoc non eſt mirū
quia nobis ſemper poſſibile eſt aliquid mereri in
omnibus que facimus vel dimittimus. cū in grā
⁊ charitate dei ſumus. ⁊ omnia in deū referimus
Ro. viij. Scimus quoniā diligētibus deū omnia
cooperantꝛ in bonū. In hoc ꝓcellimus ſanctos in
celo exiſtentes. quia non merentꝛ amplꝰ. S3 nos
omnia in deū referamus. comedēdo. dormiēdo.
vt fortiores ſumus ad deū laudādū. Greg. Som
nus ſanctorū non vacat a merito. multo magis ipa
ꝓpter ignitā charitatem. Amb. Sicut ferrū in ig-
nem miſſum totū igneū fit. ⁊ ſic ipa ignita in chari
tate dei. ¶ Scdō hodie nobis nata eſt aduoca
ta. Iſid. Volēs aduocare ꝓ alijs d3 regis ⁊ iudicꝭ
habere amicitiā ⁊ ſic ipſa mater. Bern̄. Tu mater
exulis. tu mr̄ iudicis. Amb. Sicut xp̄s oim credē
tium eſt frater. ſic maria omnium credentium eſt
mater. De xp̄o Joh. xx. Aſcēdo ad patrē meum ⁊
patrē veſtrū. pš. xxj. Narrabo nomē tuū fratribus
meis. ⁊ ſic ipſa maria mr̄ ex materno affectu vult
nobis bonū. Bern̄. Ipſa apud filiū inducit illud
euāgelicū. Memento fili v̄bi tui in q̄ pcōribꝰ ſpem
dediſti. Nō eſt opus valētibꝰ medicus. Itē. Nō ve
ni vocare iuſtos ſ; peccatores. Ipſa ē thecuites. ij.
Reg. xiiij. que aduocabat ꝓ Abſalone allegās ge-
neralē infirmitatē dicens, oēs morimur. Bern̄. in ꝑ

mone de natiuitate. Cuz corã tremēdo iudice aſſi-
ſtimus q vibrat gladiũ ire ſup nos qs auertat iram
niſi maria p quã ſuſcepimus in terris miſericordi-
az. Bern. O peccator ſecurũ habes acceſſuz ad de
um. corã patre habes filiũ oſtēdentē vulnera corã
filio matrē oſtēdentem vbera. quõ hec charitatꝫ in
ſignia nõ poſſũt exaudiri. Exēplũ. Quidã
em peccator habuit in ꝯſuetudine ſalutare beataz
virginē. ſemel voluit ire ad peccanduz. et ad altare
beate virginis ſtans ſalutauit eaz angelica ſaluta-
tione iuxta ꝯſuetudinem corã imagine. Quod cũ
faceret vidit imaginez viuificari cũ puero. Silr de
puero vidit ſanguinē fluere in gremiũ eius. obſtu
pe fact9 dixit. O domina qs fecit h. Rñdit. Tu ac
ceteri peccatores. qꝛ rurſum crucifigũt filiũ meuz
Heb. xij. Rurſuz crucifigētes ⁊c. Ber. Dolet plus
noſtra crimina q̃ ſua vulnera. Et peccator ꝯuerſus
ait. O regina mater miſericordie intercede ꝓ me.
At illa. Vos peccatores vocatis me matrem miſe
ricordie. ⁊ facitis me matrem miſerie ⁊ triſticie. At
ille ait. Non ſic pia dña. ſꝫ memēto te aduocatam
peccatoꝝ ⁊ intercede ꝓ me. At illa. O pijſſime fili
ob amorē mei miſerere huic peccatori. At ille. O
mater noli grauari q te nõ exaudio. qꝛ ego rogaui
patrē meũ pmo vt ſi fieri poſſet q alio modo poſ-
ſet ſaluari genus hũanũ vt trãſferret calicem a me
⁊ noluit me audire. At illa. O fili memēto q mat-
no vbere ⁊ amore te foui. ⁊ alui vberibus meis. cõ
dona huic peccatori. At ille. O mater iuſticiã tibi
oſtendo. ⁊ ex iuſticia te audire nõ teneor. Cui ma-
ter. Nõ ſolũ ex iuſticiã cauſemur. ſꝫ ad miſericordi
am ꝯfugiam9. et ergo ꝓpter miſericordiã tuã miſe-
rere huic peccatori. Cui filius. Rogaui ego ſecun-
do patrem meũ. Si fieri poſſet tranſiret a me calix
paſſionis ⁊ nõ audiuit. Mater ait. Memēto labo
rũ ⁊ doloꝝ qs ſuſtinui tecũ i paſſiõe. ⁊ ꝯdona huic
peccatori. Cui filius. Noli mater grauari. ſed me-
mento q tercio rogaui prē ⁊ iauditus abſceſſi. Et
mater deponēs filiũ voluit cadere ad pedes eius.
qõ vidēs filius ait. Quid mater vis facere. At illa
Tãdiu ad pedes tuos cuz peccatore iacebo quſqꝫ
ei veniã dones. Cui filius. Abſit hoc mater. ſanci-
tũ eſt in lege diuina q filius dꝫ honorare patrem ⁊
matrē. Et iuſticia ꝯcluſit q ille dꝫ legē adimplere
qui legē dedit. cũ ego ſim fili9 tu9. et tu mater mea
te honorabo in iſto peccatore. ⁊ ſibi oïa peccata in
dulgebo. ⁊ ſit pax inter me ⁊ eũ. In ſignũ pacis oſ-
culef vulnera mea. ⁊ fecit. oſculãdo ſanata ſunt oïa
vulnera. Ideo Oroſi9 ſuper Canti. Quos non ſal
uat dei iuſticia ſaluat miſericordia marie infinita.
Chriſ. In veritate nullũ repperi mendicũ q ſe ſer-
uum faceret ſedulũ marie. Piere. de viris illuſtri-
bus. In omni tēpore quo quis exercef marie gr̃a
innocetur. Cui conſonat Bern. Si es in anguſtijs
in rerum dubijs. mariam cogita mariam inuoca.

Sermo cxxv. Ad idem

l

Iber generationis ie

ſu xp̄i filij dauid Mat. j. Iſte eſt liber in
quo genealogia ieſu xp̄i ſcripta eſt. Sed
Spiritualr iſte liber eſt virgo beata. q florē nobiliſ
ſimũ de ſe genuit. ſcꝫ ihm nazarenũ. nazaren9 em

flori d9 in terp̄taf. In iſto libro ſcripſit digito ſe-
ſus. Primo inclinãs ſe Ioh. viij. Et qd eſt inclina
re Ihm xp̄m niſi hũiliare ⁊ deſcendere de celis ad
iſtũ mũdũ. Et ſcripſit digito ſuo in terra .i. ſpũſctõ
cooperãte in btã vgine eſt ꝯceptus. Et ſic beata v
go eſt liber iſte in q legere dñt virgines. mulieres. ⁊
peccatores hũilitatē. Vñ in cantico ei9. Quia re-
ſpexit hũilitatē ancille ſue ⁊c. Itē mundiciã ⁊ caſti
tatē. qꝛ nec primã ſilem viſa eſt nec hr̃e ſequentem
qꝛ virgo eſt ⁊ mr̃. Itē beata virgo cõpaf libro
ꝓpter tria. qꝛ liber ſcribif. deinde illuminaf. tercio
legif. Prim9 ſcriptor q in h libro ſcripſit fuit egre
gius Gabriel archangel9. qꝛ in virgine tanq̃ in li-
bro toti9 hũani generis gr̃am ꝯſcripſit dicēs. Aue
gr̃a plena. qꝛ ceteris p partes. Marie data eſt tota
gratia. Bern. De plenitudine ei9 oēs accepimus.
captiuus redēptionē. eger curationē. triſtis ꝯſola-
tionē. pccõr veniã. iuſtus gr̃am. Et ſic nõ eſt q ſe ab
ſcondit a calore eius gr̃e. Scdo liber illuminaf ſic
iſta virgo glioſa fuit illuminata qñ obumbrãte ſpi
ritu ſctõ ꝯcepit. dicente angelo. Ecce ꝯcipies ⁊ pari
es filiũ ⁊c. Cuius illuminationē ⁊ pulcritudinem
ſol ⁊ luna miranf. qꝛ p ipſum fuit illuminata per
quē celi illuminanf. Vnde. Apoc. xxj. Iã nõ indi
get ſole ⁊ luna vt luceat. ſꝫ claritas dei illuminabit
illã. Sol recepit ſplēdorē ſuũ a deo. ⁊ luna ſplēdo
rem a ſole. Stelle p ipm choruſcãt. dies clarificaf.
et aer ſerenaf. mund9 p ipm illuminaf. Et ideo dic
Ego ſum lux mũdi. Iſte liber tam decorus illumi
naf q in iſto libro legit deus ⁊ gloriaf. angelus mi
raf. peccator cõſolaf. iuſtus amaf. Primo
legit deus ⁊ gloriaf. qꝛ inuenit in iſto libro ſcriptũ
roſam pudicitie virginalis. lilium puriſſime caſti
tatis. violam deuote humilitatis. Sicut em roſa p
ceteris floribus fulget. ſic maria in verecundia vir
ginali. In tantũ enim fuit verecunda q de ꝯſortio
⁊ frequētia hoim ſe abſtraheret ⁊ ſola maneret. iõ
angel9 ipam ſolã inuenit. Scdo inuenit liliũ caſti
tatis. Ipa em p oib9 virginib9 in oſayce legis pmũ
ſuã dño donauit virginitatē. ⁊ mal uit lapidari a iu
deis q̃ lilio virginitatis priuari. vnde dixit angelo
Quõ fiet iſtud. qñ vix nõ cognoſco. Tercio inue-
nit in h libro violã hũilitatis. viola em modica eſt
ſꝫ multũ odorifera. Sic maria modicã ⁊ hũilem ſe
reputabat. dicēs. Ecce ancilla dñi. Aug. Audi ver
bũ hũilitatis o hõ. mater regis celeſtis tam effecta
ancillã hũilē ſe ꝓnũciat. nõ dominã. Per hãc em
triplicē virtutē tantũ placuit dño q de eius vtero
naſci dignatus eſt. Scdam lectionē legit angel9
⁊ miraf. aꝑto em libro. id eſt nato ieſu xp̄o. ex eo le
gerũt inſolitũ ⁊ inuſitatũ nouũ miraculũ quõ vir
go pareret ⁊ poſt ptũ virgo pmaneret. ⁊ vt mr̃ ſine
dolore fieret. Hoc vidētes ⁊ legētes admirati ſunt
vt cũ viderēt natũ q eſſet ſpecioſus forma p filijs
hoim letati ſunt canentes. Gl̃a in excelſis deo. Si
ergo p decorē hui9 infantuli angeli tantã iocũdita
tē acceperũt. certũ eſt q ipa dulciſſima dña mater
eiuſdē infantuli ineffabilē letitiã hr̃et. cũ i gremio
teneret filiũ ſuum generoſum. ⁊ videret ad ſue vite
obſeqꝛ̃ũ angelos cũ cãtico letitie ſibi in obſequi-
um deſeruire. Terciaz lectionē legit pctõr ⁊ con
ſolaf. que ſic inchoaf Ieſus xp̄s venit in hũc mun-

dum pctõres ſaluos facere.j.Thi.j.Item. Nõ ve
ni vocare iuſtos ſ3 peccatores. Et in illo libro lega-
mus libẽter. vicȝ in xp̄o qui ꝑ ſuã poſſionem rede-
mit nos.⁊ poſuit nobis crucẽ in medio ecclie. Hic
eſt liber ſimpliciũ .vt hoc vidẽtes legerẽt in eo me
morãdo paſſionẽ ſuaȝ. Iſa.xlix. Ego in manibus
meis deſcripſi te.⁊ nunꝗ̄ obliuiſcar tui. Ergo me-
morari debemꝰ aſſidue paſſionis eiꝰ.in hoc erimꝰ
ſimiles virgini glorioſe. Sic em̄ beata v̄go corpa-
liter genuit xp̄m. ¶ Quarto in iſto libro legit iuſtꝰ
lectionẽ vt animet̃. q̄ ſic inchoat̃. Iuſti aũt imper
petuũ viuẽt.⁊ apud dn̄m ẽ merces eoꝝ.cũ gaudio
ſine dolore.cũ letitia ſine merore ⁊ cũ eternitate ſi-
ne fine. Et illud gaudiũ nemo tollet ab eis .vt dic̃
dn̄s in euãgelio. Gaudiũ vr̄m nemo tollet a vobis
Et iſte liber ſcõs ⁊ tercius eſt platoꝝ. Ipſi em̄ dn̄t
legere libros ⁊ informare populũ ꝑ p̄dicationeȝ.⁊
ſoli debẽt eſſe libri ꝑ exemplũ bonoꝝ operũ. Sed
heu multi ꝯtrariũ faciũt.ergo mlti in iſto libro ſcã
daliſant̃.cũ tn̄ nõ deberẽt facere. ſicut ſcriptũ eſt d̄
eis. Mat.xxiij. Sup cathedrã moyſi ſedẽt ſcribe
⁊ phariſei ⁊c̃. Dicit ḡ matheus. Liber generatiõis
Jeſu chriſti ⁊c̃. Hic eſt liber mãdatoꝝ dei qui non
põt legi niſi aptus.nec aperire niſi ꝑ agnuȝ. quem
clauſit ſeptẽ ſigillis.i. ſeptẽ donis ſp̄ũſſcti . i q̄ ꝯti-
net̃ ſcp̄tura xp̄i ſanguie rubricata.q̄ magis i corde
ꝙ̄ i cartha mortua apparet. Regrit ḡ ſcriptura cã-
didiſſimũ pergamenũ.i.mundũ cor ab hũore car-
nalium voluptatũ calore ſp̄ũſſancti vel feruore ſo
lis iuſtitie deſiccatũ. Talis liber fuit virgo glorio-
ſa candida.in cuiꝰ corde ſp̄ũſſanctꝰ ſcripſit fideȝ et
veritatẽ.immo etiã ex ea tanꝗ̄ ex bono libro verũ
verbũ nõ ſolũ legimus .ſ3 etiã ſuſcepimũ incarna-
tũ. Preparemus ergo corda noſtra vt a corpalibꝰ
delectatiõbꝰ feruore dilectiõis diuine valeãt exic-
cari.⁊ fide ⁊ veritate ꝑ manũ ſp̄ũſſancti exarari. et
chriſti ſanguine rubricari. ⁊ ſigillis ſeptẽ donoruȝ
ſp̄ũſſancti claudi. ne diabolus malas cogitatiões
⁊ affectões inſerat.vt in die iudicij ex eo rõneȝ vite
noſtre reddamꝰ. ⁊ ipe iudex theſauros donoꝝ no-
bis traditos plenos inueniat ad obſequiũ ſuũ op-
time diſpẽſatos.et mltiplici feruore augmẽtatos.
Quod vt per virginem mariam conſequi valeamꝰ
ipſam humiliter ſalutemus. Aue gratia plena ⁊c̃.

¶ Sermo cxxvi ¶ Ad idem

Liber generationis ie-

I ſu xp̄i filij dauid filij Abraam ⁊c̃. Mat.j.
Chriſ. ſup Mat. Sicut in apotheca ſũt
diuerſa genera ſpecieꝝ ex quibꝰ vngenta p̄cioſa cõ
diunt̃. ſic in libro generatõis ieſu xp̄i cõditões ſũt
regũ.pontificũ.⁊ alioꝝ hoim virtuoſoꝝ ex quibus
colligit̃ vita virtuoſa. ¶ Qui em̄ virtuoſe vult
viuere.neceſſe eſt vt eiꝰ vitã incipiat ab Abraã. Et
ſic ꝑ oẽs patres in hoc libro cõſcriptos vitã eoruȝ
imitãdo vſq3 ad vitã xp̄i virtutũ gradibꝰ ſic poterit
peruenire. Et hoc ſic. Jeſus xp̄s in p̄ncipio ſue ge
nerationis dicit̃ filius dauid ⁊ filiꝰ abraã. Sed qꝛ
de dauid poſtea dicet̃.ideo ab abraam eſt incipien
dum. Abraam em̄ exiuit de terra ſua et de cogna-
tõne ſua.neſciẽs quo iret. ſ3 credẽs domino diues
factus eſt.⁊ pater multaruȝ gentium. ita vt ſemen
ſuũ multiplicaret̃ vt ſtelle celi. Sic ⁊ tu ſi terraȝ ꝓ
miſſionis eterne ⁊ diuitias ꝑpetuas volueris obti-
nere terrenis renũcia. vt ꝯ deũ illa non retineas. ſ3
ꝓpter deũ diſtribuas.vt ſic ſemen tuũ multiplicet̃
Virgo em̄ benedicta qꝛ renũciauit omnibus que
erant ꝯtra deuȝ.ideo iam cum deo omnia poſſidet
Propter quod laudes eius hũana lingua exp̄me
re nõ poteſt.vt dicit Hiero. Quid nos tantilli.q̄d
actione puſilli.quid in eius laudibꝰ referimus.cũ
etiã ſi omniũ noſtꝝ membra verterent̃ in linguas
nullus eam laudare ſufficeret. Altior em̄ celo de q̄
loq̄ nitimur.abyſſo ꝓfundior cui laudes dicere co
namur. Si celũ reuocẽ altior es.ſi matrẽ gentiũ p̄
cellis. Si formã dei appellarẽ te digna exiſt̃. Si
dn̄am angeloꝝ parata eſſe ꝓbaris. Quid igit̃ dig-
ne de te dicã niſi ſicut deꝰ oim noſtruȝ eſt pater.ſic
⁊ tu es nr̄a mater. Plus ꝙ̄ Abraã. Abraam genu-
it Iſaac.q̄ interp̄tat̃ riſus vel gaudiũ. Si em̄ placu-
eris deo vt abraã generabis filios gaudij vel riſus
Sic virgo glorioſa ſpernẽs benedictiõeȝ trãſitoriã
ꝓpter votũ viginitatis. ⁊ ſpernẽs cognationẽ ⁊ pa
triã maledictionis ſterilitatẽ incurrit.eo ꝙ ſoli do-
mino placere voluit. Ideo mater multaꝝ gentiuȝ
facta eſt. Et genuit Iſaac.i. verũ xp̄m i riſuȝ ⁊ gau
diũ hũano generi ſempiternũ. Et ſicut abraaȝ vo-
luit filiũ offerre ⁊ obtulit ꝓ eo arietem cornibꝰ he
rentem in ſpinis.ſic mater gratie xp̄m herentẽ ob-
tulit cũ manibus in cornibꝰ crucis. que l3 ei ꝓtũc
fuerat occaſio triſticie. poſtea tn̄ ei et nobis oibus
fuit materia gaudeoꝝ. Iſaac genuit Jacob. q̄ fuit
pulcer ⁊ nitidꝰ. Frater aũt eius Eſau piloſus. Sic
quidam ſunt nitẽtes ſicut Jacob fulgore charita-
tis.quidã piloſi ardore cupiditatis. Et ſicut Eſau
ꝑdidit benedictiõem. Jacob aũt ex induitiõe ma-
tris rebecce ipſam obtinuit. Sic nos ſi refulgemꝰ
charitate ſiue dilectiõe. per ꝓcurationẽ Rebecce.
i.virginis glorioſe a vero Iſaac.i.a patre celeſti et
nam obtinebimꝰ benedictionẽ. Si aũt piloſi fue-
rimus ſupfluitate diuitiaꝝ. fenerãtes vſuris.nego
ciationibꝰ falſis.ſortilegijs.rapinis. dolo.iniurijs
mendacijs.⁊ ꝑiurijs.extunc negligimus xp̄i.bene
dictionẽ.ſicut ipe Eſau neglexit.⁊ ſolã benedictio-
nẽ.de pinguedie terre obtinuit. Eſau etiã ꝑ ſeq̄bat̃
Jacob.ſic mali pſequũt̃ bonos. Et ſicut iacob.nõ
reſiſtendo ſ3 fugiẽdo euaſit manꝰ eſau iuxta ꝯſiliũ
matris vt fugeret in meſopotamiã donec eſau a fu
rore recederet. ſic et tu ſi pateris a malo. noli red-
dere malum ꝓ malo.ſed maliciaȝ inimicorum de-
clinando.donec furor tranſeat inimicorum.qui in
te poteſtatem non haberent niſi deus permiſiſſet
Si enim hoc feceris.eris in generatione Jeſu xp̄i
cum Jacob. Si vero non feceris a generatione i-
ſta ꝓijcieris vt Eſau. cuius generatio hic non de-
ſcribit̃ ſ3 iacob. Jacob aũt genuit Judaȝ ⁊ fr̄es eiꝰ
duodeciȝ patriarchas Ruben. ⁊ ſic de alijs. ſic no
ſter Jacob.i.chriſtus genuit duodecim apoſtolos
patriarchas noui teſtamenti. Sicut Jacob deſcen
dit in egyptũ ⁊ nimis multiplicatus eſt.⁊ ꝙ̄diu ia
cob.⁊ filij eius fuerunt in egypto.egyptus ꝓſpera
ta fuit.egreſſus autẽ exterminata eſt. Sic ⁊ ſancti
ꝙ̄diu ſunt in mundo tenent munduȝ ne cadat. cũ
autem de iſto mundo recedent caſurus eſt mũdꝰ

Vide autem quomodo omnes generatõnes ſctẽ
per mariã ⁊ eius filiũ ſunt multiplicate ꝑ recreatõ
nem. Unde Berñ. in ſermone. Beatam me dicẽt
omnes generationes. ait Ex hoc te beatam dicent
o virgo glorioſa omnes generationes. q꞉ omnib⁹
generationibus vitam ⁊ gloriaȝ genuiſti. In te em̃
angeli leticiã. iuſti gratiam. peccatores veniã inue
niunt in eternũ. Merito in te reſpiciunt oculi oĩs
creature. q꞉ in te ⁊ ꝑ te benigna manus omnipotẽ
tis q̃cq̃d creauit recreauit. ⁊ tibi creauit. Iudas ge
nuit Phares ⁊ Zaram de Thamar. Thamar pri
mo fuit data filio iude q̃ vocabat̃ Her. qui non cõ
tigit eã in matrimonio ad inſtructũ matris que vo
cabat̃ Sur. qui ꝑcuſſus eſt ꝑpter ſuã benignitatẽ
Poſt hoc tradita alteri filio fratri illi⁹ Her. cui no
men Onan. quo audito ꝙ ſemẽ fratris ſui eſſet ſu
ſcitaturus. ⁊ nõ ſibi. fudit ſemen in terrã. ob h̃ etiaȝ
ꝑcuſſus eſt. Quo mortuo non potuit eam ducere
tertius frater. ſ. Seba propter defectũ etatis. ꝑpt̃
quod Thamar de mandato Iude rediȷt in domũ
patris ſui. donec Seba creuiſſet. Ita igit̃ factuȝ eſt
vt thamar virgo maneret. Contigit autẽ quadam
die duȝ ſeba creuiſſet. pater. ſ. Iudas diſſimulauit
eam illi dare. q꞉ timuit eum mori. Quod thamar
preſciens cupiens benedictionem in generatione
iuſtoꝝ cum chriſto obtinere. cũ eſſet caſta in mere
tricem ſe mutauit. ſeq́ȝ poſuit in quodaȝ biuio per
quod iudas eſſet tranſiturus. Qui eſtimans eam
meretriceȝ ſic coopertã acceſſit. Qua cognita vno
ab eo concubitu concepit geminos. quorũ vnum
vocauit Phares. ⁊ aliũ Zaram. Et iudas ꝓ mer-
cede dedit ei virgam ⁊ anulum. Cum igit̃ impreg-
nata eſſet ⁊ ex iudicio Iude lapidari deberet ince
ſtuoſa. miſit virgam ⁊ annulũ Iude. ad qđ iudas
reſpondit. Iuſtior me es. ſed ſic non eſt interfecta
quia amore filiorum hoc fecerat. Sic et chriſtus
eccleſie ↄiunctus que eſt ex iudeis ⁊ gẽtibus forni
carijs per ydolatriam. Qui ſponſus videlicet chri
ſtus ſpõſe ſue dedit virgam caſtitatis. ⁊ iuſticie. ſi
ue regni anulum. quẽ ꝓdigo filio pater etiã ꝑ peni
tẽtiam ad ſe reuertẽti contulit ꝑ amore. Ecce quõ
meretrix in generatiõe dñi inuenit̃ mũdata. vt ne-
mo de generatiõe glorief̃. nec de turpi genere vitu-
pet̃. q꞉ ſi vis domino ↄiũgi. etiam ſi meretrix fue-
ris publica vel q̃liſcunq́ȝ. abſcondas vultum tuuȝ
ex verecũdia peccatoꝝ. ⁊ ↄiunge te ſibi ꝑ amorẽ. vt
virgam ſiue poteſtatẽ regni celeſtis valeas obtine
re. ⁊ annulũ ſiue vinculũ ꝑpetue charitatis. Iõ h̃
dicit Hieronim⁹. Dñs ieſus voluit nõ ſolũ naſci ď
iudeis ⁊ alienigenis. veꝝ etiã de adulterinis com-
mixtionib⁹. nobis ꝑſtans magnã fiduciã vt q̃licun
q́ȝ modo naſcimur ſi eius veſtigia imitamur eius
membra ꝑ fidem efficimur. Hic addit Chriſ. ſup
Mat. Dum iudas lamẽtaret̃ penitẽs ꝙ nefandũ
opus feciſſet. in iſrael. ⁊ dominũ deũ diu deꝑcaret̃
nec luctus ſui terminũ faceret. aſtitit ei angel⁹ dei.
⁊ hec oĩa expoſuit ei ſicut geſta fuerũt. ⁊ ↄſolat⁹ eſt
eũ. Iudas aũt tãte fuit religionis vt poſtq́ȝ cogno
uit eã nõ fuiſſe vxorẽ filioꝝ ſuoꝝ nõ acquieuit ei ap
propinq̃re. quoniã ⁊ ſi quantũ ad deũ ipſa nõ erat
nur⁹. tñ ad ↄſciaȝ nur⁹ videbat̃. ꝓuidebat ei bonũ
nõ tm̃ corã deo ſ; etiã corã hoib⁹. Et ſm intellectũ

dixi eã h̃ meretricẽ. Hic ḡ iudas genuit Phares
⁊ Zarã de Thamar. ꝑus egreſſus apparuit zara. ob
ſtetrix aũt ligauit illi coccinũ. id ẽ rubeũ filum ſeri
ceuȝ. retract⁹ ãt Zara ꝑrio Phares exiuit. Zara igr̃
dr̃ nobilis. ⁊ ſignificat illos q̃ i h̃ mũdo nobilitant̃
⁊ in ſuꝑbia morient̃. vt lucifer. Boni autem fortu-
na ſeculi preſcidunt̃ ſignificati per Phares. qui ꝑ
ſciſus vel diuiſus interpretatur. Sed ſicut Zara
pri⁹ ortus retractus ⁊ incluſus eſt. Phares autem
qui primo incluſus fuerat retracto zara primum
exiuit. ſic amatores mundi qui primum oſtẽdunt̃
a luce eterna retrahunt̃. ⁊ in ventre inferiori reclu
dunt̃. Boni aũt qui a cõſortio malorũ ꝑſcidunt̃ in
celeſti lumine victuri eternaliter oriuntur. Et bene
amatores mundi deſignati ſunt per zaraȝ qui ſig-
natus erat filo rubeo. quia lȝ ſint ſignati ſanguis
xpi rubedine. tamen eis nihil ꝓficit quãdo dam-
nant̃. ſm illud pſ̃. Que vtilitas in ſanguine meo
dum deſcendero in corruptionẽ. Ideo generatio
Zare nõ ponit̃ ſed Phares. lȝ iudei primo appa-
ruerũt in ſynagoga. tamẽ nos poſtremo orti ꝑ fi-
liũ huius v̾ginis glorioſe ſum⁹ iudeis obtenebra-
tis ſolidati in luce euãgelice veritat̃. Phares aũt
genuit Eſrom. Eſrom iterꝑtat̃ iaculũ vidẽs. ⁊ con
gruit xpo q̃ ſe dedit q̃ſi ſagittã electã. Et tu ſis iacu
lũ ↄ iaculũ maligni hoſt̃ extinguẽdo i v̾tute ihu xpi
qui tanq́ȝ ſagitta electa de pharetra opeꝝ omnipo
tẽtis dei eſt ↄceptus in virgine glorioſa ad occidẽ-
dũ fortiſſimos inimicos. Eſrom genuit Araȝ. Arã
interꝑtat̃ irritatõ eo ꝙ ſuo tempore iudei maxime
multiplicarent̃. ⁊ ſic egyptios ſua ꝓſperitate cõtra
ſe irritabãt intantũ vt affligerent̃ ⁊ flagellarent̃. la-
borib⁹ luti ⁊ lateris opprimerent̃. per obſtetrices
occidi iuberent̃. Et ſignificat electos quoſq́ȝ q̃ dei
gratia proſperati malos incitant contra ſe vt eis de
trahãt ⁊ maledicãt ⁊ ꝑ obſtetrices. id eſt detractões
⁊ infamiã occident̃ Sed ſicut de illis ſcriptuȝ eſt.
q̃nto magis affligebãt̃ tãto magis creſcebãt ⁊ aug
mentabant̃. ⁊ ſic nos cogimur exire de egypto an-
guſtiaꝝ huius ſeculi in terram ꝓmiſſionis exẽplo
filij virginis glorioſe. qui occiſus eſt a perſecutori-
bus. multiplicati ſunt electi ſicut granuȝ tritici. q꞉
tales ſunt gens domini deſiderata. Subdit. Araȝ
aũt genuit Aminadab. qđ interꝑtat̃ volũtari⁹ vel
deſiderat⁹. q꞉ em̃ electi ſunt volũtarij ⁊ deſiderabi-
les deo ⁊ hoib⁹. iõ mali contra eos ꝑ inuidiã irritã
tur. Sola em̃ cauſa inuidie maloꝝ eſt bonitas ele
ctorũ. ſicut filij iacob inuidebãt frĩ ſuo ioſeph ꝑpt̃
bonitatẽ eius. Sic fili⁹ v̾ginis cũ apl̃is ⁊ imitato
rib⁹ in vita irritauit malos ad ꝑſequẽdum. Sed q꞉
xps voluntarie paſſus ẽ. ſilr̃ ⁊ apl̃i cũ eoꝝ ſequacib⁹
ibãt gaudẽtes ad ꝑſecutionẽ. ideo requieȝ inuene-
rũt. Ideo ſequit̃. Aminadab genuit Naaſon. q̃ in-
terꝑtat̃ requies. ⁊ ſic im̃ ẽ dicẽ. Quiſq́ȝ ſm volũtateȝ
dei viuit. ille filios generat i requiẽ. Qui aũt viuit
contra volũtatẽ dei. inq̃etos filios ꝓcreat ⁊ ꝑter-
uos. Ideo beata v̾go ſe totã deo vouerat. ⁊ in nul-
lo voluit hr̃e ꝓpriã volũtatẽ. Ideo genuit illũ qui
dic̃. Tollite iugũ meũ ſup vos ⁊ inuenietis requiẽ
⁊c̃. Tpe Naaſon filij iſrael exierunt de egypto ſm
Chriſ. In cuius ſignũ ⁊ nos exire de egypto debe
mus. i. de tenebris huius mũdi. poſtq́ȝ nobis mr̃

gratie xp̄m in requiē generaſſet. ⁊ tūnc a labore et oppꝛeſſione ⁊ flagellis quieſcere valemus. Jdeo ſeq̄tur Naaſon genuit Salmonē. qui interp̄tat̄ accipere vas. Jſte ſalmon vas accepit qn̄ Raab meretricē in vxorē ſuā duxit. Hec aūt raab erit de Hiericho. q̄ ſuſcepit exploratores ⁊ nūcios filioꝝ iſrael dū quererent a rege Hiericho vt occiderent. abſcōdit eos in inferiori p̄te domus. ⁊ p̄ſeruauit eos a morte. ⁊ dilexit iudeos pluſq̄ꝫ ꝓpꝛiaꝫ gentē. eo q̄ audierat famā illoꝝ quā deus ip̄is exhibuit in manu potētis ipſos de egypto ducens. Salmon aūt tanq̄ꝫ vir nobilis ⁊ virtute inſignis vidēs Raab tā fidelē exiſtere. ⁊ deo dilectā ⁊ electaꝫ ⁊ ꝯuerſam ad bonū. licet ſciret eā eſſe meretricē eā in vxorē recepit. videns q̄ de vaſe ꝯtumelioſo factum fuit vas decoris. et vas electionis a domino. Jdeo ſalmon bene dicit̄ accipe vas qḋ ꝯgruit filio virginis marie. Cū enim xp̄us verus ſalmon venerit in iudicium. tunc oēs exiſtentes in hereſi ſectas ⁊ ꝯgregationes maloꝝ xp̄ianoꝝ ſiue ciuiū mūdanoꝝ ſiue p̄ncipū tenebraꝝ gladio interficiet ⁊ igne ꝯſumet. cū muri ſeu munitōnes facte ꝯtra deū ⁊ iuſtitiā corruent in infernū. niſi ſola raab. id eſt aīa peccatrix chriſti ſanguine redēpta ſi in dilectione dei ⁊ ꝓximi inuēta fuerit. Oēs em̄ immūdi ſum⁹ tanq̄ꝫ pann⁹ menſtruate de maſſa coꝛrupta veniētes. qui maculam iniquitatis nr̄e quā corā deo abſcondere nō valemus in fronte poꝛtam⁹. Jdeo xp̄m veꝛ ſalmonē ⁊ ꝓximos noſtros diligere debemus. vt valeamus ſigno ſanguis ſui rubricati. et ſibi ad inſtar Raab deſponſari qn̄ mūd⁹ vt Hiericho corruet in interitum ſempiternū. Jdeo ſequit̄ ſalmon autē genuit Booꝫ. qui interp̄tat̄ virtus. qui ſm̄ ꝓuidētiam dei Ruth in vxorem accepit. ⁊ virtuoſum filiū generauit. Et ſic ſm̄ Chꝛiſ. Qui nō accipiunt ſm̄ virtutē vxores. ſ; ex ꝓpulſiōe diaboli. generāt filios malos in malas ſoꝛtes. ⁊ ad penaꝫ iniquitatis ſue. nec ad gaudiū. nec ad ꝯſolationem vident̄ filios generaſſe. Hic itaq̄ꝫ Booꝫ accepit moabitideꝫ nomie Ruth. Quomodo autem accepit longum eſſet enarrare. Sed tamen cepit eam in vxorem. quia eam virtuoſam cognouit ex quo ſocrum ſuam non reliquit. ſed eam ſecuta eſt. dimittens deos ſuos deum viuentem eligit. ⁊ amoꝛe generis iudeoꝝ obediēs ſocrui iuit in nocte ad lectum Booꝫ ſubtus pallium non ex libidine. ſed ex ſimplicitate et amoꝛe prolis. Si enim libidinem queſiuiſſ; iuuenem inueniſſ;. Sed quia ratione pꝛoximitatis Booꝫ debebat eā ducere in vxorem ideo audiens hoc ab ea nihil ſuſpicatus eſt niſi virtutem nec eam requiſiuit tanq̄ꝫ laſciuiam. nec contigit eam tanq̄ꝫ laſciuus. ſed mane ꝯſurgēs ꝓuocauit ꝓximiorem vt eam duceret in vxorem. qui cū eam ſpꝛeuiſſ;. ip̄e Booꝫ iure ꝓximitatis accepit eam. felicē ſe reputans q̄ ipſaꝫ meruiſſet habere. Ecce quāta virtus. q; ſimul ꝯiūcti in libidine nullaten⁹ exarſerūt. Hoc ē contra illos qui a ſe longe diſtantes ſeinuicem ad libidineꝫ ⁊ amorem ꝓuocant. Audite ꝯiuges q̄ ſtatis in coniugio vel vultis matrimoniū intrare. nolite querere pulcritudinē vel iuuentutem in his quas ducere vultis exēplo Ruth vobis habilē q̄liſcunq̄ꝫ ſit dūmodo ibi ſit virt⁹. ⁊ inde ꝓles ꝓducāt. Sil̄r nō q̄rat; diuitesvt ꝓpt̄ pecuniā p̄ncipaliter velitis maritari aut vxorari. ſ; virtuoſas ꝯiuges q̄rite. etiā ſi ſint paupes. vt iſte Booꝫ diues paupem colligentē ſpicas poſt meſſores. Hic etiam docet nos Booꝫ et Ruth vt nō ſcādaliſemur de omnib⁹ que videm⁹. Ecce in vno lecto ſine vitij ſuſpicione virtus inuenit̄. Si ergo videris aliquos colloquētes. nō ſemꝑ ſuſpiceris de malo. Si tibi maluꝫ videt̄. ſuſpira ad deū. ⁊ nō interp̄teris omnia ad malū que vides. Nō de hoc ſumatis exemplū ire ad loca ſuſpecta nec cū ſuſpectis loqui ſtudeatis. Nā ſi hoīes deuobis nō ſcādaliſant̄ ex v̄ra ꝯuerſatiōe. tn̄ vbicūq̄ꝫ poteſtis tollere ſcandala debetis. ſicut iudas fecit filius Jacob. de quo dictū eſt. cū peccaſſ; cū thamar credēs eam nurum eſſe ſuaꝫ ex duobus filijs ſuis. poſtea qn̄ lamentabat̄ p̄niam agens angelus reuelauit ſibi q̄ thamar caſta virgo a filijs ꝑmāſiſſet. ⁊ q̄ ipſe poſſet eā habere. Jpſe tn̄ ab eius thoro ⁊ cōuerſatione ſemꝑ abſtinuit. ne alij qui h̄ ignorabāt ſcādaliſati fuiſſent. Prouidit em̄ bona corā deo et coraꝫ hoīb⁹. Docet inſuꝑ nos Booꝫ vt nemini ſuam vxorem ſiue ſponſam accipere debemus. q; ipſe noluit accipere vxorē niſi poſtq̄ꝫ ꝓximioꝛ frater eam iure dīmiſit. Hoc eſt contra illos qui ꝯtentione ⁊ iudicio alioꝝ vxores vel maritos euincūt. Jta impletum eſt illud Jſa. xviij. Emitte agnum domine dominatoꝛem terro de petra deſerti ad montem filie ſyon. quia agnus dominus ieſus nō ſolū per iudeos generationē traxit verum etiā ꝑ paganos moabitideꝫ. Et ſic agnus venit nobis ex paganis ad deſignandū q̄ ꝑ virginem glorioſam etiaꝫ paganicā noſtram generationē attigit et mūdauit ſanguie ſuo. vt ad montē filie ſyon. i. ad faciei ſue ſpectaculū etiam nos pagani per fidem chꝛiſtianā ꝑuenire poſſem⁹. Talis intantuꝫ virtuoſus Booꝫ ex tali v̄tuoſa vxore Ruth genuit Obeth. q̄ ſb̄dit⁹ interp̄tat̄. q; oīs q̄ virtuoſus eſt in cōiugio nō querens libidinem ſ; ꝓlem ex dono et merito frequenter h; filios deo ⁊ ſibi ſb̄ditos. Q; m̄lti aūt h̄nt ꝑt̄nos filios. hoc fit ſm̄ Chꝛiſ. q; parētes nō ſunt virtuoſi. ⁊ in matrimonio diuitias eligunt ⁊ non moꝛes. pulcritudinē ⁊ nō fidem. libidinem ⁊ nō ꝓles. qḋ meretricibus congruit nō cōiugibus. optāt vt filij eoꝛuꝫ nō ſint iuſte commixtionis. ſed pena cōdigni irreligioſitatis eoꝛū. Vel ſi ſint in ſe religioſi. tn̄ q; filios nimiū diligentes non coꝛrigūt ſ; mittūt eis ꝓpꝛiā volūtatē. ideo inobedientes ſunt eis. Quia igit̄ obeth ſubditus fuit deo et parētib⁹ iō ſubdit̄. Obeth aūt genuit Jeſſe. qḋ interp̄tat̄ refrigeriū. Quicūq̄ꝫ em̄ eſt ſubditus deo ⁊ parētib⁹ ſuis generat filios bonos a quib⁹ refrigerat̄. Qui autē ꝯtumaces ſunt nō ſibi generant refrigeriū. ſ; genimina viperarū naſcēdo occidunt parētes. ⁊ ſic gignēdo a filijs occidunt̄. Quare autē hic Jeſſe vocat̄ yſai cū vtrūq̄ꝫ nomē eius ſit. niſi vt oſtēderet̄ q̄ nomine ieſſe ꝓphete generatio chꝛiſti fieret ꝑ ipſuꝫ ſicut dicit̄ Jſa. xj. Egrediet̄ virga de radice Jeſſe. Hec eſt virgo glorioſa que hodie egreſſa eſt in lucem. ſ; flos ei⁹ eſt pulcer. ſapoꝛoſus. odoꝛifer⁹. ſ. filius eius. Jeſſe aūt genuit Dauid regē. q; deus in generatione iuſtorum benedicitur. et a generatiōe iuſtorum benedicetur. Jdeo talis bonus filius

optimi pr̄is genuit etiā filiū virtuoſum Dauid re
gem. id eſt manu forte. qui primū ſe vicit. q̄ꝛ quem
admodū patiēs fuit in omib⁹ pſecutionib⁹ quas
patiebatur a ſaul rege. ⁊ a filio ſuo Abſalone. a Ai
chol vxore ſua. ⁊ alijs multis. ita ⁊ tante manſuetu
dinis ⁊ miſericordie fuit vt ꝓ populo ſuo quē an-
gelus interficiebat. imo ab hora matutina vſq; ad
veſperā ſeptuaginta milia viroꝝ ipſemet ab ange
lo interfici voluit. ponens aīam ſuam. ꝓ pplo dī.
Ego ſum qui peccaui. ego ſum qui inique egi. iſti
qui oues ſunt quid fecerūt. vertat̄ obſecro manus
tua in me ⁊ in domū pr̄is mei. vt dr̄. ij. Re. xxiiij. et
j. Paral. xxj. Etiam adeo ſanctus fuit. vt in adul
terio cū Berſabee ⁊ homicidio eius viri filius xp̄i
extiterit. in hoc p̄cipue vt ipſam poſtremo in vxo-
rem acceperat. quā prius habuit adulterā. Sic em̄
xp̄s videns aīam peccatricē diaboli vxorē. primo
inſpirat ei vt intimo ꝯiungat̄ ſibi amore. ⁊ tandem
occiſo diabolo eam in ſponſaȝ accipit nō habentē
rugam neq; maculam. Sed ad hoc dauid tibi ꝓpo
nit̄ vt ſanctitatem ipſius imitari ſtudeas. ⁊ ab adul
terio ⁊ homicidio p̄caueas. Si aūt cecidiſti cū da
uid. p pn̄iam cū ipo reſurgas. Multi em̄ peccaue-
rūt cū dauid. pauci aūt cū eo reſurgūt. Ecce in ge-
neratōe xp̄i adulter ⁊ meretrix vt ⁊ tu ſperes q̄liſcū
q; ſis. adulter. heretic⁹. vel ſodomita cū eo ſpūalit̄
velles copulari ⁊ ei⁹ generatiōi ꝯiūgi. Dauid aūt
genuit Salomonē. q̄ interp̄tat̄ pacific⁹ ex ea q̄ fuit
vrie. Sȝ quare h̄ nomē eius nō ponit̄ cū tn̄ Raab
⁊ thamar ⁊ dauid peccatores ponunt̄. Rn̄detur q̄
ex eo q̄ thamar ita virtuoſa fuit vt zelo ꝓlis ꝯcepit
ex qua generatō xp̄i ſurgeret ꝯiuncta fuit Jude. ⁊
Raab ita v̄tuoſa erat vt exploratores iudeoꝝ reci-
pet. Dauid aūt in oīb⁹ v̄tuoſus. de Berſabee aūt
nullū ſignū virtutis legim⁹. ideo illi ponūt̄ illa au
tē ex noīe nō ponit̄ in libro generatiōis xp̄i Ex ta-
li aūt genuit Salomonē qui tēplū dn̄i edificauit.
vt ⁊ tu ſi ita fueris pacific⁹ ex virtutū lapidib⁹ tem
plū cordis edificare valeas. vt in eo dn̄s p gr̄aȝ poſ
ſit habitare. Hic eſt noſter Salomon ihs q̄ edifi-
cauit caſtiſſimū ⁊ pulcerrimum templū. videlicet
corpus virginis glorioſe. q̄ p̄marium poſuit lapideȝ
in ei⁹ ſc̄tificationē. qn̄ in vtero matris eā ſanctifica
uit. Vn̄ ⁊ hodie eſt dedicatō templi huius. q̄ꝛ me
moriā ei⁹ agimus que ſancta fuit anteq; nata. ideo
ſanctā natiuitatē celebremus. In quo templo ſū-
mus pontifex dn̄s ihs p̄maȝ miſſaȝ celebrauit qn̄
miſſus a pr̄e venit i ei⁹ carnē. ⁊ de⁹ ⁊ homo i ea ꝯce
pt⁹ eſt. vt ex hoc templo idem pōtifex nat⁹ ⁊ mor-
tuus ſe hoſtiā ꝓ nobis offerēs obtulit nobis vncti
onem ſacri chriſmatis ⁊ olei omniūq; ſacramētoꝝ
ex latere ſuo. Quotiēs ḡ videris in eccl̄ia corpus
xp̄i leuare. cogita q̄ꝛ hoc eſt ſumptuȝ ex tēplo cor-
pali virginis gl̄oſe. cui⁹ natiuitas hodie celebrat̄.
Et qn̄ eleuatū vides in cruce. ⁊ qn̄ baptiſatus es ⁊
pn̄iam agis ⁊ euchariſtiā ſumis. aut ꝯfirmaris. aut
vngeris oleo ſacro. aut p ſacerdotem abſolueris a
peccatis. cogita q̄ hec oīa dona tibi ꝯfert ſum⁹ pō
tifex ex templo virginis glorioſe. Sed ecce Berſa-
bee mater Salomonis adultera fuit. ⁊ pater adul
ter. Ideo Salomon faciliter fuit parētelis crimi-
nis imitator vt fornicaret̄ cū alienis mulierib⁹. q̄

bus ⁊ ydola fabricauit. Parentes igit̄ ſtudeāt eſſe
iuſti. vt caſtos filios ꝓcreēt. vt filij poſtponētes cri
mina virtutes eoꝝ ſtudeant imitari. Sed ad hoc q̄
liter natura parentū in filios trāſfundit̄. hui⁹ euā-
gelij textus oſtendit cū dicit Salomon aūt genuit
Roboam q̄ volens in ſubditos ſeuire ad inſtar pa
tris pdidit. x. ptes regni. Bona em̄ t̄palia q̄ ille per
voluptatē. ſupbiā ⁊ luxuriā ꝯgregauit. ⁊ ea heredi
bus relinq̄re cupiuit. heres fatu⁹ diſſipauit. Quot
nūc ſunt in mūdo quoꝝ pr̄es magnas mūdi diui-
tias poſſederūt. ⁊ nūc filij ſunt mēdici. q̄ꝛ forte ma
le ꝯgregauerūt parentes paupes opprimēdo. vſu-
ras faciēdo. ⁊ malas exactiōes excutiēdo. Iſti diſ-
ſipāt mala cōgregata in luxuria. ebrietate. ⁊ ludis
exponēdis. Illis poteſt dici Mat. xxiij. Teſtimo-
niū vobis eſt q̄ eſtis filij patrū veſtroꝝ. Item dicit
Chriſ. q̄ regnū iudeoꝝ pacificatū fuit ⁊ integrū. q̄
diu Salomon in iuuentute ſuiebat deo. Cuȝ aūt
incitauit eū ſathanas ad fornicatōeȝ ⁊ ydolatriā in
fine ſui regni. cepit ſcindi regnū ſuū. et t̄pe filij ſui
totalit̄ ſciſſuȝ eſt. vt ex. xij. ptib⁹ ſiue tribubus due
ſolū remanerēt. Sic em̄ regnū xp̄ianoꝝ t̄pe aploꝝ
bene ſtetit. q̄ꝛ oēs xp̄iani ſoli deo ſeruiebāt et non
ydolis. ſȝ nunc xp̄iani ſe fornicātib⁹. ⁊ q̄ſi tot ydola
q̄t pctā mortalia h̄ītib⁹ ſciſſuȝ eſt regnū i diuerſas
ptes. hereſim. ſectaꝝ hypocritaꝝ. tyrānoꝝ ⁊ alioꝝ
qui mortaliter peccāt intantū vt pauci inueniunt̄
pfecti xp̄iani qui charitatē pfectam habeant. ſine
q̄ nec fides ſaluat. Si ḡ tales h̄ēnt fatuos filios
multos q̄lis fuit Roboam. ſcinderet̄ in fine mun-
di regnū ipſoꝝ. ⁊ niſi pn̄iam egerint oēs peribunt
Nos igit̄ chariſſimi ex m̄re n̄ra dulciſſima talem
Salomonē pacificū ſuſcepimus. cuius regni non
erit finis Dan. vij. Poteſtas ei⁹ eterna que nō aufe
ret̄. ⁊ regnū ipſius qd̄ nō corrūpet̄. Hoc regnū eſt
eccleſia ⁊ filie eccleſie tenētes tunicā inconſutilē de
agni vellere factā. ⁊ ex noſtra virgine ortam nunq;
ſcindet̄ a regno xp̄i q̄diu in vnitate matris eccle-
ſie pſeuerauerint. Roboaȝ genuit Abiam. qui int̄
p̄tat̄ pater viuens. quia p̄mum incepit bene viue
re ſicut pater. demū peccauit in deū. ⁊ male cōclu
ſit. Ecce quomodo patrem ſequit̄ proles. Sed q̄d
eſt q̄ malus pater generat bonū filiū. q̄ꝛ quilibet fi
lius bonus eſſe tenet̄. licet habeat malū patreȝ. qd̄
Aſa filius Abie oſtendit. de q̄ ſcribit̄ in textu. Abi-
as aūt genuit Aſa. qui interp̄tat̄ vngentū eo q̄ xp̄i
bon⁹ odor fuit in omni vita ſua. q̄ꝛ ita bene vixit q̄
legere delectat ipſi⁹ hiſtoriā. Ecce auꝝ in ſordibus
inuenit. q̄ꝛ pater vita ſorduit. ⁊ fili⁹ vngento boni
opis exēplo vite ſue ⁊ odore oīb⁹ redolebat. Hoc
igit̄ ſubintelligas. q̄ꝛ cōi curſu mala radix malum
fructū ꝓfert. mali parētes malos filios. Si aūt ali
qn̄ ꝯtrariū fit h̄ raro ꝯtingit. Sic xp̄s ⁊ maria mul
tos bonos ⁊ paucos malos i generatiōe habuerūt
v̄go caſta ⁊ hūilis xp̄m hūilē fructū genuit vt nos
eos ſeq̄mur m̄ltiplicitate oīm v̄tutū. Aſa āt genuit
Joſaphat q̄ interp̄tat̄ dn̄s iudex. dn̄s em̄ reintegra
uit regnū ipſoꝝ ꝓpter eoꝝ merita. q̄ nullū bonū ir
remuneratū relinquit. Ideo hic fuit dn̄s iudex. ad
quē ptinet remunerare bonos. Sȝ q̄ꝛ ambo pecca
uerūt. Aſa aūt ꝯſiliū aduerſus regē iſrl̄ periit. diffi
dēs de adiutorio dei recepit in auxilium inimicos

dei. Iteȝ Ioſaphat peccauit. quia Achab peſſimo auxilium pbuit. vbi interfecto Achab in exercitu Ioſaphat circū cluſus orās vix veniaȝ impetrauit maxime qꝛ deꝰ dilexit illū. qꝛ idolatriā deleuerat. vbi dicit Chriſ. Fideles nō dīt dare auxiliū inimicis dei. nec ab eis accipe. vt hr̄ i caū. Nō oportet accipe auxiliū ab inimicis dei. Nos aūt docet ſupradicta hyſtoria de Ioſaphat. q̄ ei pent auxiliū ꝺ inimicis dei. de auxilio dei deſperat. validiores exiſtimās dei inimicos ꝙ deū. Qui aūt dat auxiliū inimicis dei aduerſaꝛ deo. deo eñ volente ꝯterere inimicū ſuū ipe eū defendere temptat. Unde beate ꝟgini ꝯgruit interꝑtatō Ioſaphat. qꝺ eſt dn̄s iudex ipa eñ iudicē genuit. quē vt frēm ꝛ correctorē diligamus. Sed vide ꝙ piculoſa ſit ꝓſperitas diuitiarū. qꝛ ipſe Ioſophat ꝓſperatꝰ genuit Ioram q̄ intantū ex diuitijs ſupbiuit. vt ꝯtra deū filiā Ieſabel impie ꝛ Achab peſſimi duceret vxorē. Intantū elatꝰ ꝯ deū vt etiā ſex frēs occiderat. Iō iorā interꝑtaꝛ altitudo. De q̄ poeta. Tollunꝛ in altū vt lapſu grauiori ruāt Ipſe eñ ſic elatus plaga grauiori ꝛ diuina a dn̄o pcuſſus eſt. vt ante biduū mortis ſue inteſtina ſua putrefacta iactaret. Caue ꝛ tu ne ex diuitijs filiꝰ vel ſucceſſor bonoꝝ ſupbia eleueꝛ. Prouide ꝛ tu ne ex pr̄is diuitijs ſupbias et pcutiaris a dn̄o vt inteſtina proijcies. ſm̄ illō Eccl. x. Auaro nihil ſceleſtiꝰ. nihil iniquiꝰ ꝙ pecuniā amare. h̄ eñ aīam ſuam venalem habet. qm̄ in vita ſua hi ꝓiecerūt inteſtina ſua. qꝛ omnē ſollicitudinē ꝛ conatū ad exteriora extendens ad inſtar aranee ꝓijciētes a ſe virtutē naturalē. ꝛ gratias a deo ſibi collatas. In medio diuitiaꝝ moranꝛ ſicut aranea in medio tele. Caue ergo tu ne in diuitijs tuis tibi ꝯtingat ſicut Iude cōtingebat. q̄ ꝓpter diuitias ſuſpēſus medius crepuit. ꝛ effuſa ſunt oīa viſcera eius. Actuū. i. c. Non ſic virgo. ȝ talem genuit filiū cuius viſcera interiora ꝛ exteriora membra ꝛ oſſa in cruce ꝛ in ſepulcro nō ſunt cōminuta. nec fracta. nec corrupta. vt nos exemplo eoꝝ incorrupte viuamus. Iorā genuit Oziam. Iteȝ hic Othoſias ꝛ Amaſias nō nominanꝛ. ſed a generatiōe chriſti reſcinduntꝛ. Ioram eñ vſqȝ ad quartā generationē fuit electus ex eo. qꝛ de ſemine peſſime Ieſabel que occidit ꝓphetas ꝛ Achab viri ipſius filiam accepit noīe Godoliam. ex qua hec peſſima generatio traxit origineȝ Ecce ꝙ piculoſam eſt inire cōiugiū ipſoꝝ. Caue ergo ne vxorē ducas de domo impia vel maritū. ne ꝯtingat te deleri cum generatiōe tua a generatiōe chriſti. Sed ſi audieris parētes eſſe bonos. tūc cū omni fiducia ex eis ꝯiugem talem aſſume. ꝛ quere cōiungi generationi rectorū que benediceꝛ. Nam dn̄s in generatione iuſta eſt. ꝛ nō cōiungaris generationi peſſime adultera ꝛ pu̾ſe. Nationes enim peruerſe. ſ. auaroꝝ. pu̾ſoꝝ. tyrannorū. ꝑdonum. vſurarioꝝ. ꝛ omniuȝ maloꝝ ſunt cauſe ꝯſūmationis ꝯiugum. Non eſt ergo ſm̄ eos generatio diuina. ȝ poſt eos ſm̄ Oſiam. qui interꝑtaꝛ nobilis. qꝛ fecit qꝺ beneplacitū erat deo. excepto hoc ꝙ elatꝰ ſacerdotalē ſibi vſurpauit dignitatē. volens thuribulū in tēplo offerre. ꝓpter qꝺ in frōte lepra fuit pcuſſus. ꝛ ſedit domi leproſus. nō exiēs vſqȝ ad morteȝ. Caue igiꝛ ne tu tibi vſurpes dignitatē nō debitā. Sed illā nobilitatē ſeq̄ris q̄ facies qꝺ beneplacitū eſt deo. Sic xp̄s virginis filius nō rapuit dignitatē. nec rapinā arbitratꝰ eſt eq̄lem ſe eſſe deo pr̄i vt pontifex fieret. ȝ vocatus eſt vt Aaron. Sequiꝛ Oſias aūt genuit Ioathan. q̄ interꝑtaꝛ pfectꝰ. ꝛ ſic tu nō egrediarꝛ. ȝ i via pfectoꝝ ꝓgredi ſp debes. qꝛ ſm̄ Gre. in via dei nō ꝓgredi regredi eſt. nō dicas ſatis ieiunaui. ſatis facultates in vſus paupeꝝ largitus ſum. ꝛ ſic de alijs. Cū eñ oīa feceritis. dicite. inutiles ſerui ſumus. qꝛ in eo ꝙ aliq̄s exiſtimat ſe aliquid eſſe cū nihil ſit cadit a iuſticia ſua ꝛ humilitate ſi quā habuerit. Sic phariſeus qui oīa bona fecerat. ꝛ ab oībus malis declinauerat. eo ꝙ ſe pfectū eſſe putabat. nec i hūilitate ꝓgredi volebat ad maiora impetrāda ꝛ faciēda. iō a via dei regreſſus iuſticia pdita ꝛ hūilitate ſupbiuit. Xp̄us aūt nullo indigēs ꝓpter nos ſe exinaniuit formā ſerui accipiens. legē impleuit. baptiſatus eſt. ieiunauit. orauit in cruce. Ioathan autē genuit Achas qui malus fuit. nam ydolis filiū ſuū conſecrauit. trahēs eū p ignē. nihil boni legiꝛ de illo. ȝ tñ in generatiōe boni inueniꝛ forte. qꝛ ſub ipo datū eſt hoc ſignū. Ecce ꝟgo concipiet ꝛ pariet filiū. Achas autē genuit Ezechiā qui ſctūs fuit. Ipſe dixit. Memēto dn̄e q̄modo ambulauerim corā te in veritate in corde pfecto. ꝛ qꝺ bonū eſt corā te fecerim. Et ſi obijcitur cur fleret cū mori deberet. Rn̄deꝛ ꝙ ipſe nō peccauit. qꝛ nō fleuit ꝙ deberet ire de mūdo. ȝ qꝛ heredē nō habuit. iō deleri a generatiōe iuſta timebat. qꝺ ſcribiꝛ Iſa. xxviij. Generatō mea ablata eſt. ꝓpter qꝺ exaudiuit eū dn̄s. ꝛ addit vite ſue annos. xv. In cuius ſignū ſol retroceſſit. x. gradibꝰ in horalogio ad oriētē. ꝓpter qꝺ rex babilonis miſit ſibi multa munera ꝓ amicitia inter ſe mutuo faciēda. Dicūt q̄daȝ ꝙ rex babilonis colebat ſolē. vidēs ꝙ ſol honorabat Ezechiā ꝓ eo miſit ſibi munera. Qꝛ autē aliq̄ntulū maiorē gl̄iaȝ ex hoc hr̄et. oēs theſauros ſuos nūcijs oſtēdit. ꝓpter qꝺ generatō ſua punita eſt ꝓpter inanē gl̄iam. Caue et tu ꝙtūcūqȝ acceptꝰ fueris ne p inanē gl̄iam theſaurū vite eterne pdes Iſte Ezechias ſerpentē eneū queȝ moyſes fecerat ꝯfregit. qꝛ iudei colebāt euȝ ꝓ deo. Iō quecūqȝ bona tua oſtēdis vide ne hoſtis p inanē gl̄iam te ſpoliet iſtis bonis ſic hierl̄m fuit p inanē gl̄iaȝ ſpoliata theſauris. Sic ꝛ tu ſi nōdum xp̄m bono ꝓpoſito ꝯcepiſti. nec ope bono pepiſti, plora ꝛ dic. Generatio mea ablata eſt. vt ſic merearis p diuine ꝓpitiationis fecūditatē accipere p mariā que gemēs affectabat eſſe in generatiōe meſſie ꝛ expectās meruit eſſe mr̄ ipſiꝰ. Talis Ezechias q̄ ꝓpter inanē gl̄iaȝ meruit puniri. genuit Manaſſen. q̄ malꝰ fuit intātū vt ipe Iſaiā ſerraret. qꝛ ſm̄ Chriſ. Iſaias ſibi ꝑdixerat in facie ſui pr̄is. vñ ꝛ ipe pr̄ tunc volebat ipſum occidere dicēs. Meliꝰ eſt eſſe ſine filio ꝙ talē filiū poſt ſe relinq̄re q̄ deū exaſperat et ſanctos pſequiꝛ. Sȝ ne occidere ꝓhibuit Iſaias. Item impleuit plateas hierl̄m ſanguie ꝓphetaꝝ ꝛ iuſtoꝝ. de porta ad portā. ꝛ poſuit ydolum in templū dn̄i et traxit filiū p ignē copher in cymon vbi erat ꝯtinuꝰ ignis. Cū igiꝛ multa feciſſet mala cōprehēſus eſt a rege aſſirioꝝ ligatꝰ compedibꝰ ꝛ cathenis ductꝰ eſt in babiloniā. poſitꝰ in carcerē. bibebat aquā cū ace

to modico ad menſurā vt viuere poſſet. Et cū vehe mēter affligeret ⁊ penitēs oraret. audiuit eū dn̄s. ⁊ in flāma ignis deſcēdēs vincula ipſius aduſſit ⁊ reuerſus in hierl'ez in regnū ſuū ſeruiuit dn̄o in toto corde. Sic tu ſi in generatiōe xp̄i vis inueniri. age pniaz vt ad regnū eternū valeas ꝑuenire. Iſte manaſſes genuit Amon q̄ fuit malꝰ. Hec aūt fuit cā ſue malicie. qꝛ viderat patrē eſſe malū. ⁊ poſt penitentiā reductū ad coronā regni. ꝓpoſuit malā vitā ducere di. Pater meus in ſenio pniam egit. ſil'r et ego cū ad etatē ꝑfectā veniā penitebo. Sed fefellit eū longe vite ꝓmiſſio. qꝛ exterminauit eū dn̄s valde velociter. qꝛ duobus annis tm̄ regnauit. Sic tu caue ſū ope ne in puncto q̄ protrahis ⁊ ſtare vis in peccatis donec pctā peniteris. ne ⁊ tu in eodē puncto ad infernū deſcendes. ſ; potius incipe penitere duz tp̄s eſt penitēdi. exemplo Marie ⁊ xp̄i q̄ ꝓ noſtris pctis formā pnie ieiunādo. legi ſubiiciēdo et in ſacrificio offerēdo. ⁊ mortē patiēdo ꝓtulerūt. Si aūt iuſtꝰ es ⁊ pniam nō eges. extunc viuas ſic Joſias. de q̄ ſubdit. Amon aūt genuit Joſiam. q̄ interptat̄ hoſtia. qꝛ ſacrificiū deo obtulit. fecit em̄ paſca ſup oēs reges q̄ an̄ eū fuerūt. vt hr̄. iiij. Reg. xxiij. Sed hec virgo nobis xp̄m agnū paſcalē exhibuit ſup oēs reges qui an̄ ipſum fuerūt ⁊ poſt euz adhuc erūt. Alij em̄ alienā carnē dabant in paſca. hec aūt xp̄m ex ſua carne ⁊ ipſius carnē dulciſſimā nobis ꝓpoſuit. Sic tu ap'lm exhibeas corpus tuuz hoſtiā viuā. deo placētez in odorē ſuauitatis. vt ſic māduces xp̄m vt ſibi in vnitate eccl'e incorporeris Joſias aūt Jeconiā ⁊ frēs eius in trāſmigratione babilonis. Hic Jochim ⁊ Eliachim nō ponūt̄ in numero regū. S; rex egypti Pharao intruſerat ipſos in regnū manu potēti. ponit̄ aūt ſecūdus Joachim. alias vocatꝰ ꝑ Hieremiā Jeconias qui rite ſucceſſit. Dicit aūt euāgeliſta q̄ geniti ſunt in tranſmigratione babilonis. Itē illi q̄ libere voluerūt in babiloniā ire vocabant̄ filij trāſmigratōis. Alij autē qui ꝓpter iniquitates ſuas ſunt ducti filij captiuationis. Hic inſup nota q̄ oēs in generatione poſiti figurabāt xp̄m. aut fama aut infamia. De infamia. ſic dauid recipiens vxorē vrie ſignificat xp̄m. qui eccl'iaz de gentibꝰ diabolo auferens ſibimet eā copulauit. Jeconias aūt genuit Salathiel. de q̄ nihil legimꝰ boni ſeu mali. putamus eū bonū fuiſſe ⁊ in captiuitate deuz aſſidue petiiſſe ꝓ calamitate auferenda que ꝯtigerat iſrl' ⁊. iō petioni dei appoſitū fuiſſe. Salathiel aūt genuit Zorobabel. quem Chriſ. appellauit doctorē babilonie. Per iſtū em̄ Zorobabel dimiſſi ſunt oēs filij iſrl'. ⁊ reuerſi in ꝓpriā patriā in magno gaudio. Sic eſdras expoſuit ꝓphetaz q̄ alio noie dr̄ malachias. Cū em̄ Zorobabel eſſet in miſterio regis Darij. cōtrouerſia facta eſt inter eum ⁊ duos alios regis miniſtros q̄d eſſet fortius in mūdo. vno dicēte. nihil fortiꝰ eſt vino. altero aūt. nihil fortiꝰ eſt rege. Zorobabel autē dixit. Nihil fortiꝰ mulieribꝰ ⁊ veritate. Quibꝰ ſic certātibꝰ deuētū eſt vſq; ad ſn̄iam regis darij. Quo reſidēte cū principibꝰ ſuis ad iudicandū. cōtenderunt tres ſinguli ꝓ tanta ſentētia ⁊ verbis. cōtentiones qui cupit eoꝝ ſcire legat Eſdram ꝓphetam. tū vicit Zorobabel iudicio regis Darij omniūq; principū. ꝓnūciata eſt omnibꝰ fortior eſſe veritas. Cū aūt diceret ad eū darꝰ rex cū iuramēto. Pete q̄d vis a me vſq; ad dimidiuz regni mei. Rn̄dit Zorobabel. Regnū tuū nō peto. ſ; vtere coipſo in eternū Sed hoc peto qđ ꝑcepit Cyrus rex an̄ te vt dimittas captiuitatē filioꝝ iſrl' redire in ſua. Mox darꝰ cōſenſit. Exiens autē Zorobabel gratias egit dn̄o di. Benedictꝰ es dn̄e ⁊ pr̄ veritatis. qui ſapientiam hanc in os meū miſiſti. Et ideo recte ſcd'm ꝓuidētiā dei nominatꝰ eſt Zorobabel. id eſt doctor babilonie. Que aūt maior doctrina dicit Chriſ. niſi oſtēdere veritatē omniū rerū. Et impletuz eſt in eo qđ fuerat ſcriptū. Sup inimicos meos prudentē me feciſti. Interptat̄ Zorobabel fruitio poſtpoſita. qꝛ fruitōne. regni ad ſe decurrēte poſtpoſita eligit potius liberationem populi ſui q̄ appetere regnum. Hic aūt doctor babilonie eſt verus chriſtus filius ꝟginis q̄ fruitiōe regni cū ad euz defluxit ſpreuit. fugiēs cū eū vellēt facere regē potius in pauptate currēs docuit et maluit eſſe paup ꝑdicator q̄ ſupbus rex ſcd'm eſtimationē hoim. vt nos de eterna cōfuſione duceret babilonis. Hic dicit Chriſ. de reſiduis generationibꝰ nec ſcripturā aliquā me recordor legiſſe nec audiſſe. Hic aūt in fine notanduz ē Quicūq; deo placuerūt diutiꝰ regnauerūt ⁊ ꝓſperati fuerūt. inimicos eoꝝ humiliauit deus ſub manibꝰ eoꝝ. Quicūq; aūt inique et maligne egerunt velociter a regno ⁊ a vita cū amara morte ꝑſcindebant̄. ⁊ hūiliauitq; eos deos ſub manibus inimicoꝝ ſuoꝝ. Si aūt omniū iſtoꝝ bonoꝝ habueris vitam ⁊ veritatē cū zorobabel ꝑdicaueris vita ⁊ exēplo. extūc vita ſequētiū patrum in te fulgebit. etiā eris magiſter babilonis. ⁊ oēs homines veritate illumines. ⁊ tunc celeſtem patrem cognoſces quod ſignificat Abiuth. q̄ interptat̄ pater meus. quē virgo non ſup ſenſibili ſ; expimentali noticia ſup oēs ſimplices creaturas cognouit. Tūc reſuſcitaberis a peccato. quod ſignificat Eliachim. qui interptat̄ dn̄s reſuſcitans. Unde ⁊ nos ꝑ xp̄m filiū virginis reſuſcitatiōem habemꝰ. tūc ad bene opandū adiuuabit te dn̄s. quod ſignificat Azor. Dn̄i et Maria martha vocat̄ ꝓpter vitā actiuā bone opatōnis. qꝛ adiuuata a dn̄o. vt generaret nobis ſaluatorē. pſ. Adiuuabit eā deꝰ vultu ſuo. tūc efficieris iuſtꝰ. qđ ſignicat Sadoch. ⁊ ſignificat Mariā q̄ oēm iuſticiā ꝑ xp̄m impleuit. Ecci. xxiiij. In me ois grā vie ⁊ veritatis. tūc eris frater dn̄i dilectus. quē ſignificat Achim. ⁊ ſignificat Mariā. qꝛ ꝑ eā nobis xp̄s frater ⁊ nos ei. ⁊ ipſius mater. ſoror ⁊ frater eſſe poſſumus. tūc ſoli deo adherens eris quod ſignificat Eliud. Quis vnq̄ deo adheſit vt maria q̄ eundez genuit quē deus pater. tunc ſaluus eris qđ ſignificatur ꝑ Eleaſar. ſic omnibus nobis maria ſalutem obtinuit. tunc deus erit merces tua magna nimis quod ſignificat Mathan. Hanc mercedem valemus omnes conſequi ꝑ mariaz. tūc ſupplantabis diabolū. qꝛ hoc ſignificat Jacob. Hec eſt mulier d' qua Gen̄. iij. Dixit dn̄s ad ſerpentē. Inimicitias ponā inter te et mulierē. ⁊ ipa cōteret caput tuum ⁊ tu inſidiaberis calcaneo eiꝰ. te videlicet ſupplantante. tūc dominaberis in tota terra egypti. quod ſignificat Joſeph ſponſus marie. de qua natꝰ eſt.

Jeſus q̃ vocať xp̄s. tūc totius terre dn̄ationē ꝫ obtinebis. qꝛ ꝑ hanc v̾ginē habemus vex̄ Joſeph. q̃ paſcit oēs ſeculū. iō dꝛ ſaluatoꝛ mundi. Hic generatio marie nō cōputať. qꝛ eadē generatio eſt marie ꝛ ioſeph. qꝛ fuerūt ambo de vna tribu. Jō ſub generatione Joſeph generatio marie cōputať. Sic ergo oēs generationes. ab abraā vſqꝫ ad dauid ſūt xiiij. Hi iudices fuerūt. Itē oēs generatōes a Dauid vſqꝫ ad tranſmigrationē babilonis. xiiij. Hi reges fuerūt. a trāſmigratōe babilonis vſqꝫ ad xp̄m xiiij. ꝛ fuerūt pontifices. ꝛ ſic oēs generatiōes. xlij. ſignificabāt xp̄m. q̃ erat iudex. rex. ꝛ pōtifex. Sic ꝗ ſub illis finitus. iudicū. regū. ſiue pontificum erat ſtatus iudeoꝝ. qꝛ expectabāt eū cui nō deberet ſuccedere alius ſtatus. Jō veniēte xp̄o q̃ in ſe omnē ꝑfectionē ꝯtinet amplius ſtatus eccľie nō mutať. ꝫ militabit ſub xp̄o. Sic etiā virgo beata oīm ſctōꝝ patꝝ vitā in ſe habuit. fidem Abrae. miſcōiam Dauid. ſapiam Salomonis. iuſticiā Ezechie. ꝛ ſanctitatē Joſie. ꝛ nō ſolū in ſe habuit. ꝫ etiā eos omnes in v̾tute excellit. imo oēm fidē illoꝝ ꝛ virtutē xp̄m generando compleuit. Sic etiā ſctā virgo que nūc filio eius militat. ꝛ vſqꝫ ad coronaꝫ regni militabit ſctā vita ex maria fide ꝛ omni v̾tute refloret. vt dīc p̄s. Refloruit caro mea. que q̄dem floruit in cōceptione xp̄i. Maria etiā floruit in paſſione. reſurrectione. aſcēſione. ꝛ gl'ificatione xp̄i. ꝛ hoc habemꝰ ex virga virgine maria q̃ ꝓtulit florē ineſtimabilis pulcritudinis xp̄m. ſicut hꝛ̄ in ſermone Arnonis p̄ſbiteri de natiuitate dn̄i ſuꝑ illo verbo Iſaie. xj. Egredieť virga de radice yeſſe. q̃ ſic inquit. Maria hec ſingularis v̾go pulcra ꝑadiſi arboꝛ eſt. Nā dū virgā noīat. diſciplinatā. caſtā. humilē. modicā. ſed in altū cordis hūiliter creuiſſe inſinuat. habes arboris pulcritudinē vide ꝛ fructus ipius venuſtatem. Et flos inq̄t de radice eius deſcēdet. Flos virge ꝛ fructus arboris dn̄s nr̄ ihs xp̄s. Nō em̄ quia flos. iō non fructus. nec qꝛ fructus eſt xp̄s. ideo nō flos. Obuiauerūt aūt ſibi ſicut veritas ꝛ miſericordia. ita flos ꝛ fructus in xp̄o. flos ad v̾itatē. fructꝰ ad miſcōiam ꝛ pacē ꝑtinet. Sicut nāqꝫ in flore ꝓmiſſio. in fructu redditio ꝓmiſſionis eſt. ita et dn̄s ſuis fidelibus in fidelitate ꝑſeuerantibus ꝓmiſit. in miſcōia ſoluit. Vn̄ p̄s. Jpe eſt qui coronat te in miſcōia ꝛ miſerationibus. Et tria in arboꝛe cernimus. ipam. ſ. arborē. florē ꝛ fructus. Tria quoqꝫ in dn̄o nr̄o ihu xp̄o. Ad hec tria quodāmodo ſimul ꝑtinētia aduertamus. ipo teſtāte de ſe dicente. Ego ſum via v̾itas ꝛ vita. Nā via in exēplis. v̾itas i doctrina ꝛ ꝓmiſſis. vita in vite exhibitōe. Igiť via ad arborē. v̾itas ad florē. vita ad fructū ꝑtinet. Itē arboꝛ eſt xp̄s in ꝯuerſatione. flos in reſurrectōe. fructus in aſcenſione. In vita em̄ xp̄i fidei nr̄e rectitudo eſt ꝑ doctrinā informatio. ꝛ ſic in ꝯuerſatiōe velut in arbore ſtamus. In reſurrectōe aūt eius ſpe floreſcimus. In aſcēſione fructū ꝑcipimꝰ diuinitatis. Nō em̄ ipe ſolū ꝑ reſurrectionē ꝛ mortē refloruit. ꝫ etiā nr̄a fides emoꝛtua in ipo reuixit ꝛ refloruit. Vn̄ ſpe pſallimus cū p̄s. Refloruit caro mea in ſpe. In aſcenſione vero fructū diuinitatis ſpiritusancto miſſo de celo in ap̄ľis participamus. Sꝫ ꝛ ſinguli noſtꝝ qui velut arbores in hoꝛto dominico ſumus. ſi tn̄ arbores bone in fide viuendo extitimus in bona operatione ac maloꝝ patiētia primo hic boni odoꝛis florem p̄mittimus vt poſtmodū in fructibus cōtemplationis eternaliter gaudeamus. Deniqꝫ ſiue xp̄m in arboꝛe pulcerrima cuꝫ floribus ſuis intellexeris. ſiue matrē virginē in arbore. In fructu auteꝫ arboꝛis dn̄m ihm eſtimaberis. qōcūqꝫ hoꝝ ſiue vtrūqꝫ dices nō errab. Videte chariſſimi quō xp̄s flos ꝛ v̾ga eiꝰ v̾go maria n̄ ſolū iuſtos. ꝫ ꝛ pctōres i ſua hꝫ generatōe. imo maioꝛ odoꝛ pietatⁱ nob pctōribꝰ i coꝛ ſpargiť cū audimꝰ ꝙ nō ꝓpť iuſtos ꝫ ꝓpť pctōres xp̄s vēit ſic a p̄ncipio euāgelij dꝛ filius dauid qui fuit peccatoꝛ. poſt hoc Abraā qui fuit iuſtus. Et licet ex hac cauſa ſit ſcriptum ꝙ licet viciniꝛ Dauid fuit ꝓmiſſio facta ꝗ̄ Abrae. qꝛ abrae dictū fuit. In ſemine tuo. i. xp̄o figurato ꝑ Iſaac bn̄dicentur omnes gētes. Dauid aūt dictū eſt. De fructu vētris tui ponam ſuper ſedem tuā. Tamē ꝓpter ſpem retribuendā pctōribꝰ xp̄s pꝛimo dauid aſcribiť qui fuit peccatoꝛ. vt nemo peccatoꝝ deſpet. ꝫ credat iuſticiā faciēdo ꝛ penitendo. Et ſic poterit eſſe in generatione xp̄i. Sꝫ non filius adam veterⁱ. neqꝫ eue. ꝫ filius noui adā id eſt xp̄i. ꝛ Eue. i. v̾ginis gl'ioſe vt i eoꝝ generatōe refloꝛeat hic i gr̄a. ꝛ in futuro per gloꝛiam.

¶ De exaltatione ſctē crucis ¶ Sermo. cxxvij.

Mihi aūt abſit gloꝛiari

niſi in cruce dn̄i noſtri ihu xp̄i. ꝑ quē mihi mundus crucifixus eſt. Gaľ. vj. ¶ In ſumma verboꝝ duo innuunť. Pꝛimo ꝙ ſolum in cruce xp̄i ſit gloꝛiandūꝫ. Scōo ſubdit cauſam ibi. per quem. ¶ De pꝛimo dicit. Abſit mihi gloꝛiari. q. d. quidam gloꝛianť in diuitiaꝝ affluentia. p̄s. xlviij. In mľtitudie diuitiaꝝ ſuaꝝ gloꝛianť. hoc non eſt faciendūꝫ. p̄s. lxj. Diuitie ſi affluant nolite coꝛ apponē. j. Cho. iiij. Quid habes qō nō accepiſti. ſi accepiſti cur gl'iaris: neſcis qꝛ tibi datū eſt ad ſalutem vel ad damnationem. Aliqui gloꝛiātur in ſeculari potentia. vt patet Judith. xiij. de Holoferne qui gloꝛiabatur quaſi potens. et in potentia ſua coꝛruit. hoc non eſt faciendum. Eccľi. x. Omnis potentatus breuis vita. Sapie. vj. Potentes potenter toꝛmenta ſuſtinebunt. Aliqui in religione ſimulata. ad Gaľ. vj. Volunt vos in carne circumcidi. vt in carne veſtra gloꝛientur. Sed abſit mihi niſi in cruce dominica. ibi debemus gloꝛiari. quia erepti et liberati ſumus a miſeria. ſeducti per pꝛimum lignum. ¶ Crux xp̄i pꝛimo viuificat contra moꝛtificationem. per ligꝰuꝫ moꝛtificati fuimus. Ambꝛoſ. Pomi noxialis moꝛſu in moꝛtem coꝛruit. In hoc ligno ſumus viuificati. Verſ. In arboꝛe crucis dominice pēdet omnis vite fructus. In ea pependit chꝛiſtus benedictus fructus qui eſt vita. Johannis. xiiij. Ego ſum via veritas et vita. Deute. xxx. Erit vita tua ante te pendens. Ambꝛoſius. Sicut pomum in arboꝛe. ſic chꝛiſtus in cruce. ¶ Secundo ſaluificati ſumus in cruce contra damnationem. Nam crux chꝛiſti eſt archa noe in qua ſaluatum eſt genus humanū. De qua Sap. xvj. Exiguo ligno credūt hoīes ſaluare aīas ſuas. Gꝛe. in regiſtro. Quid cruce xp̄i p̄cioſius de